

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

Lhee, 28 juli 2011

aan: de Staatssecretaris van EL&I, dhr. H. Bleker,
de Voorzitter van de Vaste Commissie van EL&I, dhr. B. van der Ham,
de Voorzitter van de Commissie van deskundigen natuurwetgeving, dhr. P.C.E van
Wijmen,
de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten Generaal, mevr. G.A. Verbeet,
de heer N. Berg, Ministerie van EL&I.

Mijne heren,

De Stichting Instituut Quatro heeft van het ambtelijke concept kennis genomen en is als vertegenwoordiger van de Plattelands Alliantie Nederland en Aviornis International aanwezig geweest bij de eerste 'informele' consultatieronde. Het was verspilde tijd en moeite (geld), omdat het behandelde concept te ontoereikend was om een zinvolle discussie te kunnen voeren.

Er is bij het ambtelijke concept wetsvoorstel 'Wet Natuur', evenals bij de huidige Natuurbeschermingswet, sprake van een zeer onvolledige omzetting van de verplichtingen die de Vogel- en Habitatrichtlijn opleggen. Het concept kent (opnieuw) de Minister en het provinciale bestuur bevoegdheden toe die hen Europeesrechtelijk niet toekomen, en die in belangrijke mate strijdig zijn met de richtlijnen. Het ambtelijke concept kent bovendien legio "uitzonderingen" die resulteren in het omzeilen van richtlijnverplichtingen en daarmee de correcte uitvoering daarvan. Opmerkelijk is ook dat verschillende uitspraken van het Europese Hof van Justitie geen doorwerking hebben gekregen in het concept.

Onbegrijpelijk daarnaast is dat de Wet Natuur slechts van toepassing zou zijn op de Natura2000-gebieden en niet zou gaan voorzien in een wettelijke basis ter bescherming van de biodiversiteit in de rest van ons land. Uit oogpunt van rechtszekerheid en rechtsbescherming wordt het de hoogste tijd een einde te maken aan de situatie waarbij het beheer van meer dan 500.000 hectare "natuur" of cultuurgronden uitsluitend gestoeld is op het beleid inzake de Ecologische Hoofdstructuur, waarvan het de bedoeling is dit vast te leggen in een AMVB Ruimte.

Er is een aanzienlijke verwarring ontstaan over "wat nu EHS is en wat Natura2000", een verwarring die in belangrijke mate wordt veroorzaakt door optreden van de overheid. Deze verwarring leidt ertoe dat EHS doelstellingen binnen kunnen sluipen tussen de richtlijnverplichtingen in de Natura2000-gebieden. Daarnaast is er een tweede weg waarlangs een correcte uitvoering van de richtlijnen wordt gefrustreerd. Het merendeel van de Natura2000-gebieden is namelijk tevens Nationaal Park. Hierin voert een 'Overlegorgaan', waarin o.m. provincie, gemeenten, Dienst Landelijk Gebied (DLG) en terreinbeheerders zitting hebben, krachtens een Beheer- en Inrichtingsplan (BIP) 'eigen' doelstellingen uit. Het van ministeriële goedkeuring voorziene BIP wordt boven de verplichtingen van de richtlijn gesteld. Graag verwijzen wij in dit verband naar een door ons opgesteld document wat wij eerder aan u hebben doen toekomen, t.w. *IQuatro 2010/12 Uitvoeringskader verplichtingen Natura2000 (gedateerd: 6 december 2010)*.

Als bevoegd gezag bevinden de provincies zich in een spagaat door de tegengestelde belangen van enerzijds de richtlijn-conforme uitvoering van het beheerplan en anderzijds de uitvoering van het, per definitie niet-richtlijn-conforme, BIP. Deze ongezonde situatie kan slechts worden vermeden indien de doelstellingen en maatregelen in de Natura2000-gebieden uitsluitend de resultante zijn van het beheerplan in de vorm zoals het in het concept wetsvoorstel van IQuatro is omschreven.

Met name voor de leden van het parlement is het belangrijk te realiseren dat de doelstellingen uit de (concept)aanwijzingsbesluiten één-op-één aansluiten bij de doelstellingen van de BIP's. De ambtelijke agenda behelst niet de uitvoering van de richtlijnverplichtingen, maar het faciliteren van de "natuurvisie" van de

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

terreinbeherende organisaties, die zijn weerslag heeft gekregen in de BIP's. In die lijn gaat het ambtelijke concept-wetsvoorstel, evenals de Natuurbeschermingswet, voorbij aan het feit dat uitsluitend de habitattypen en habitats van soorten die deel uitmaken van het Standaardgegevensformulier het uitgangspunt dienen te zijn voor maatregelen in de Natura2000-gebieden. De (concept)aanwijzingsbesluiten worden ten onrechte gepresenteerd als legitieme uitvoering van de richtlijnverplichtingen. De omvang van de hoeveelheid 'nationale koppen' die hierdoor worden geïntroduceerd wordt duidelijk geïllustreerd in het door ons eerder aan u toegezonden document: *IQuatro 2010/10 Natura2000, Verplichtingen en koppen (gedateerd: 22 november 2010)*. Uitvoering van de BIP's leidt er bovendien toe dat vrijwel elk Natura2000-gebied volledig op de schop gaat, zonder dat de noodzaak daartoe door de richtlijnen wordt ingegeven. De soms zeer kostbare "herinrichtingen" zijn bovendien geen garantie voor het verbeteren van de biodiversiteit.

Om een correcte uitvoering van richtlijnverplichtingen te garanderen is het niet alleen noodzakelijk het door ons opgestelde concept-wetsvoorstel over te nemen en de (concept)aanwijzingsbesluiten te herzien, maar tevens een einde te maken aan de, al dan niet juridisch geborgde, autonome bevoegdheden van instanties als DLG, Staatsbosbeheer en andere terreinbeherende organisaties. In een rechtsstaat is naar onze mening geen plaats voor feodaal opererende elementen.

De Stichting IQuatro heeft de hoofdstukken 1 t/m 4 en 8 van het ambtelijke concept geanalyseerd en zodanig uitgebreid en aangepast aan Europeesrechtelijke verplichtingen dat in de 'nieuwe' versie daadwerkelijk sprake is van een correcte implementatie en een juist uitvoeringskader van de richtlijnen. Het oude hoofdstuk 8 is vervallen en een deel van de artikelen heeft een plaats gekregen in de nieuwe hoofdstukken 2 en 4. In ons concept zijn aparte hoofdstukken voorzien voor de artikelen m.b.t. de ecologische hoofdstructuur (hoofdstuk 4), en schadebestrijding, faunabeheer en jacht (hoofdstuk 6). Ook de naam van de wet is aan herziening toe; **Wet Biodiversiteit** lijkt ons beter van toepassing dan Wet Natuur.

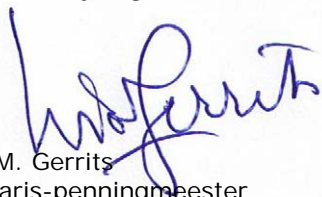
Het concept van IQuatro is voorzien van een transponeringstabel (IQuatro 2011/10-2), waarin tevens de relatie met de artikelen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn is aangegeven. Daarnaast is het bij de Memorie van Toelichting gevoegde soortenoverzicht (IQuatro 2011/10-3) op een meer in- en overzichtelijke manier vorm gegeven. In een beknopte toelichting (IQuatro 2011/10-4) wordt artikelsgewijs ingegaan op de redenen voor een deel van de wijzigingen. Het merendeel van de wijzigingen behoeft weinig toelichting, deze zijn een rechtstreeks gevolg van aanpassingen aan de richtlijnen.

Het concept van IQuatro is geen sluitend en afgerond geheel, daarvoor ontbreekt ons op dit moment de tijd. Er zijn verschillende artikelen die nader dienen te worden geformuleerd en verder uitgewerkt, m.n. die welke betrekking hebben op bescherming van biodiversiteit buiten Natura2000-gebieden. Daarnaast dient de bij het ambtelijke concept gevoegde Memorie van Toelichting naar onze mening volledig te worden herzien.

Wij zijn bereid over de hiermee verband houdende werkzaamheden met u in overleg te treden en onze expertise ter beschikking te stellen.

In afwachting van uw reactie,
namens de Stichting Instituut Quatro

met vriendelijke groet,

dr. N.M. Gerrits
secretaris-penningmeester

REGELS OVER DE BESCHERMING VAN BIODIVERSITEIT (WET BIODIVERSITEIT)

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN (Hfdstk 1)	
Artikel 1.1. Definities (art. 1.1)	5
Artikel 1.2. Toepassingsbereik (art. 1.2)	8
Artikel 1.3. Bevoegd gezag (art. 1.3)	8
Artikel 1.4. Wijziging EG-maatregelen (art. 1.5)	9
HOOFDSTUK 2. UITGANGSPUNTEN, MONITORING, VERSLAGLEGGING (NIEUW)	
§2.1. Uitgangspunten	
Artikel 2.1. Doelstelling Vogelrichtlijn (nieuw)	10
Artikel 2.2. Doelstelling Habitatrichtlijn (nieuw)	10
Artikel 2.3. Standaardgegevensformulier (nieuw)	10
Artikel 2.4. Doelstelling Ecologische Hoofdstructuur (nieuw)	11
Artikel 2.5. Delegatie bevoegdheden (art. 8.1)	11
Artikel 2.6. Programma's (art. 2.11)	11
Artikel 2.7. Economische vereisten (art. 1.4)	12
§2.2. Monitoring	
Artikel 2.8. Nationaal Instituut Natuurgegevens (NIEUW)	12
§2.3. Verslaglegging	
Artikel 2.9. Verslag ex artikel 9, Vogelrichtlijn (nieuw)	13
Artikel 2.10. Verslag ex artikel 16, Habitatrichtlijn (nieuw)	13
Artikel 2.11. Verslag ex artikel 17, Habitatrichtlijn (nieuw)	14
Artikel 2.12. Verslag Natura2000-gebieden (nieuw)	14
Artikel 2.13. Algemene verslaglegging (art.8.5)	15
HOOFDSTUK 3. NATURA2000-GEBIEDEN (NIEUW)	
§3.1. Gebieden en instandhoudingsdoelstellingen	
Artikel 3.1. Selectie en aanwijzing van gebieden (art. 2.1)	17
§3.2. Beschermingsmaatregelen	
Artikel 3.2. Maatregelen (art. 2.2)	18
Artikel 3.3. Beheerplan (art. 2.3)	18
Artikel 3.4. Activiteiten (art. 2.4)	20
Artikel 3.5. Toegang tot gebieden (art. 2.5)	21
Artikel 3.6. Uitvoeringsbevoegdheid (art. 2.6)	21
Artikel 3.7. Voorzorgsbeginsel (art. 2.7)	21
§3.3. Plannen en projecten	
Artikel 3.8. Passende beoordeling (art. 2.8)	21
Artikel 3.9. Compenserende maatregelen (art. 2.9)	22
Vervallen Uitzonderingen (art. 2.10)	23
§3.4. Afwijkende bevoegdheden	
Artikel 3.10. Afwijkende bevoegdheden (art. 2.12)	24
HOOFDSTUK 4. ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR (NIEUW)	
Artikel 4.1. Nationaal natuurbeleidsplan	26
HOOFDSTUK 5. SOORTEN (Hfdstk 3)	
§5.1. Soorten van Vogel- en Habitatrichtlijn (nieuw)	
§5.1.1 Soorten van de Vogelrichtlijn	
Artikel 5.1. Verplichtingen (nieuw)	28
Artikel 5.2. Verbodsbepalingen (art. 3.1)	28
Artikel 5.3. Commerciële activiteiten (art. 3.2)	28
Artikel 5.4. Ontheffing en vrijstelling (art. 3.3)	29
Artikel 5.5. Uitzonderingen (art. 3.4)	31
§5.1.2 Soorten van de Habitatrichtlijn	
Artikel 5.6. Verplichtingen (nieuw)	31
Artikel 5.7. Verbodsbepalingen (art. 3.5)	31
Artikel 5.8. Ontheffing en vrijstelling (art. 3.7)	32
Artikel 5.9. Exploitatie (art. 3.6)	33
Artikel 5.10. Middelen (art. 3.8)	34
Artikel 5.11. Overeenkomstige toepasselijkheid (art. 3.9)	35
§5.2. Overige inheemse soorten (§3.3)	
Artikel 5.12. Verplichtingen (art. 3.10)	35
Artikel 5.13. Onttrekkingsverbod (nieuw)	36
§5.3. Introductie in de natuur (nieuw)	
Artikel 5.14. Uitzetten van planten en dieren (art. 3.29)	36
Artikel 5.15. Exoten (art. 3.30)	36

Artikel 5.16.	Invasieve exoten (art. 3.16)	37
§5.4.	Handel en bezit van bedreigde planten en dieren	
Artikel 5.17.	Grondslag (art. 3.25)	37
Artikel 5.18.	Voorschriften en maatregelen (art. 3.26)	37
HOOFDSTUK 6.	SCHADEBESTRIJDING, FAUNABEHEER EN JACHT (NIEUW)	
§6.1.	Schadebestrijding en faunabeheer (§3.4)	
Artikel 6.1.	(art. 3.11)	39
Artikel 6.2.	(art. 3.12)	39
Artikel 6.3.	(art. 3.13)	40
Artikel 6.4.	(art. 3.14)	40
Artikel 6.5.	(art. 3.15)	41
§6.2.	Jacht (§3.5)	
Artikel 6.6.	(art. 3.17)	41
Artikel 6.7.	(art. 3.18)	42
Artikel 6.8.	(art. 3.19)	42
§6.3.	Middelen (§3.6)	
Artikel 6.9.	(art. 3.20)	43
Artikel 6.10.	(art. 3.21)	43
Artikel 6.11.	(art. 3.22)	43
Artikel 6.12.	(art. 3.23)	44
Artikel 6.13.	(art. 3.24)	45
§6.4.	Overig (§3.8)	
Artikel 6.14.	(art. 3.27)	46
Artikel 6.15.	(art. 3.28)	46
Artikel 6.16.	(art. 3.31)	46
Artikel 6.17.	(art. 3.32)	47
HOOFDSTUK 7.	BOSSEN EN HOUTOPSTANDEN (Hfdstk 4)	
Artikel 7.1.	(art. 4.1)	48
Artikel 7.2.	(nieuw)	48
Artikel 7.3.	(art. 4.2)	48
Artikel 7.4.	(art. 4.3)	49
Artikel 7.5.	(art. 4.4)	49
Artikel 7.6.	(art. 4.5)	50
HOOFDSTUK 8.	VERGUNNINGEN EN ONTHEFFINGEN (Hfdstk 5)	
Artikel 8.1.	(art. 5.1)	51
Artikel 8.2.	(art. 5.2)	51
Artikel 8.3.	(art. 5.3)	51
Artikel 8.4.	(art. 5.4)	52
HOOFDSTUK 9.	FINANCIËLE BEPALINGEN (Hfdstk 6)	
Artikel 9.1.	(art. 6.1)	54
Artikel 9.2.	(art. 6.2)	55
Artikel 9.3.	(art. 6.3)	55
HOOFDSTUK 10.	HANDHAVING (Hfdstk 7)	
Artikel 10.1.	(art. 7.1)	56
Artikel 10.2.	(art. 7.2)	56
Artikel 10.3.	(art. 7.3)	56
Artikel 10.4.	(art. 7.4)	58
HOOFDSTUK 11.	OVERIG (Hfdstk 9)	
Artikel 11.1.	(art. 9.1)	59
Artikel 11.2.	(art. 9.2)	59
Artikel 11.3.	(art. 9.3)	59
Artikel 11.4.	(art. 9.4)	59
HOOFDSTUK 12.	OVERGANGSRECHT (Hfdstk 10)	61
HOOFDSTUK 13.	WIJZIGING ANDERE WETTEN (Hfdstk 11)	62
HOOFDSTUK 14.	SLOTBEPALINGEN (Hfdstk 12)	
Artikel 14.1.	(art. 12.1)	63
Artikel 14.2.	(art. 12.2)	63
Artikel 14.3.	(art. 12.3)	63

[Aanvullingen c.q. wijzigingen](#)

[Vervangen tekstgedeelten](#)

Onderstreept: zie toelichting IQuatro 2011/10-4

HOOFDSTUK 1. ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1.1 Definities

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
  - a– EU-maatregel: verordeningen, richtlijnen en besluiten als bedoeld in artikel 288 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie;
  - b– exclusieve economische zone: exclusieve economische zone van Nederland als bedoeld in de Rijkswet instelling exclusieve economische zone;
  - c– gebied van communautair belang (GCB): gebied dat voorkomt op een lijst van gebieden van communautair belang als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;
  - d– Habitatrichtlijn: richtlijn nr. 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PbEG L 206); (integraal toevoegen aan de wet, inclusief meest recente bijlagen)
  - e– Natura 2000: Europees ecologisch netwerk dat bestaat uit de speciale beschermingszones, bedoeld in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn;
  - f– Natura 2000-gebied: gebied dat: a. is aangewezen op grond van artikel 2.1, eerste lid, of; generieke term ter aanduiding van gebieden met de status SBZ of GCB.
    - b. voorkomt op een lijst van gebieden van communautair belang als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van de Habitatrichtlijn;
  - omgevingsvergunning: omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht;
  - g– Onze Minister: Onze Minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie;
  - h– speciale beschermingszone (SBZ): een als zodanig door Onze Minister aangewezen gebied ingevolge zijn bevoegdheid ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn.
  - i– Standaardgegevensformulier (SDF): het bij Beschikking van de Commissie van 18 december 1996 opgestelde informatieformulier voor als Natura 2000-gebied voorgestelde gebieden (97/266/EG)
  - Verdrag van Bern: het op 19 september 1979 te Bern tot stand gekomen Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke leefmilieus (Trb. 1980, 60);
  - Verdrag van Bonn: het op 23 juni 1979 te Bonn tot stand gekomen Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (Trb. 1980, 145);

j– Vogelrichtlijn: richtlijn nr. 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PbEU 2010, L 20); (integraal toevoegen aan de wet, inclusief meest recente bijlagen)

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

a– bejaagbare soorten: soorten als bedoeld in artikel 3.20, tweede lid;

b– dieren: dieren in al hun ontwikkelingsstadia, levend of dood, delen van dieren, uit deze dieren verkregen producten, andere goederen voor zover uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket, of uit andere omstandigheden blijkt dat het gaat om delen van dieren of daaruit verkregen producten, met uitzondering van eieren;

c– dunnen: vellen dat uitsluitend geschiedt als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;

d– eieren: eieren alsmede schalen van eieren;

~~e–~~ exoten: soorten en ondersoorten van planten en dieren waarvoor Nederland niet behoort tot hun natuurlijke verspreidingsgebied. die niet van nature in Nederland voorkomen of zijn voorgekomen en die door menselijk handelen terecht zijn gekomen in de Nederlandse natuur of dat in de nabije toekomst dreigen te doen;

f– grond: grond alsmede wateren;

g– houtopstand (=bos?): een oppervlakte grond van meer dan tien are met daarop bomen, boomvormers, struwelen, hakhout of griend die een zelfstandige eenheid vormen, of een rijbeplanting die, gerekend over het totaal aantal rijen, 21 bomen of meer omvat;

~~h–~~ inheemse soorten: soorten waarvoor Nederland onderdeel uitmaakt van hun natuurlijke verspreidingsgebied

i– invasieve exoten: exoten die zich gevestigd hebben in de op het Nederlandse grondgebied natuur en daarbij tot reproductie zijn gekomen, en die:

- a. een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van dier- of plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen, of
- b. een aanmerkelijke verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van soorten als bedoeld in onderdeel a noodzakelijk zijn;

j– jacht: bemachtigen, opzettelijk doden of met het oog daarop opsporen van bejaagbare soorten alsmede het doen van pogingen daartoe, overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 3.5;

k– jachtvogel: vogel met behulp waarvan de jacht krachtens artikel 3.24 mag worden uitgeoefend;

~~l–~~ kruisingen: dieren of planten waarvan de ouderdieren of -planten tot

- taxonomisch verschillende soorten behoren;
- m- planten: planten in al hun ontwikkelingsstadia, levend of dood, delen van planten, uit planten verkregen producten, geënte planten, andere goederen voor zover uit een begeleidend document, de verpakking, een merk of etiket, of uit andere omstandigheden blijkt dat het gaat om delen van planten of daaruit verkregen producten;
  - n- soort: soort als generiek taxonomisch begrip, danwel ondersoort of geografisch onderscheiden populatie van een (onder)soort of kruisingen;
  - o- veld: stranden, schorren, gorzen, kwelders, slikken, wadden, binnenwateren en territoriale wateren alsmede wegen en paden, voor zover deze geacht kunnen worden deel uit te maken van een voor de uitoefening van de jacht bestemd of geschikt terrein.
  - p- vellen: rooien van een houtopstand of verrichten van andere handelingen die de dood of ernstige beschadiging van een houtopstand tot gevolg kunnen hebben met uitzondering van periodiek vellen van griend- en hakhout;
  - q- vogels: exemplaren van vogelsoorten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Vogelrichtlijn.
3. In deze wet en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:
- a- binnen of buiten het grondgebied van Nederland c.q. de EU brengen: iedere handeling die is gericht op het bewerkstelligen van het binnen of buiten het grondgebied van Nederland c.q. de EU brengen;
  - b- eigenaar: degene die krachtens eigendom of een beperkt recht het genot heeft van grond, dieren of planten;
  - c- grondgebruiker: degene die gerechtigd is de grond te gebruiken, hetzij als eigenaar, hetzij krachtens een pachtovereenkomst;
  - d- initiatiefnemer: degene die het voornemen heeft tot uitvoering van een project of het bestuursorgaan dat het voornemen heeft tot vaststelling van een plan; project of plan in de zin van de Habitatrichtlijn (artikel 6, derde lid);
  - e- instandhoudingsdoelstellingen: instandhoudingsdoelstellingen als bedoeld in artikel 3.1, zevende lid;
  - f- jachtakte: vergunning als bedoeld in artikel 3.22;
  - g- jachthouder: degene die krachtens eigendom, een beperkt recht, een huurovereenkomst of een pachtovereenkomst gerechtigd is tot het jagen in een veld;
  - h- jachtopzichter: degene die zorg draagt voor de bescherming van de jachtbelangen van een jachthouder en tevens als buitengewoon opsporingsambtenaar belast is met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten en van de overige in de akte of

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

aanwijzing als bedoeld in artikel 142, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering aangeduide strafbare feiten;

- i– project of plan: plan of project dat afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een GCB of SBZ, rekening houdend met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.
- j– rechthebbende van grond: degene die krachtens eigendom of een beperkt recht het genot heeft van grond;

Artikel 1.2 Toepassingsbereik

1. Deze wet is mede van toepassing in de exclusieve economische zone, met uitzondering van de artikelen 3.11 tot en met 3.29 en hoofdstuk 4.
2. Deze wet is niet van toepassing op activiteiten die onderwerp zijn van het gemeenschappelijk visserijbeleid, bedoeld in artikel 38 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, voor zover zij plaatsvinden in de exclusieve economische zone.

Artikel 1.3 Bevoegd gezag

1. Gedeputeerde staten als bedoeld in de artikelen 2.4, eerste en tweede lid, 2.8, tweede en derde lid, 2.9, zesde lid, 3.3, eerste lid, 3.6, derde lid, 3.7, eerste lid, 3.11, derde lid, 3.12, eerste lid, 3.13, eerste lid, 3.15, eerste, tweede en derde lid, 3.16, tweede en derde lid, 3.19, vijfde lid, 3.28, tweede lid, 3.29, derde lid, 4.2, vierde lid, 4.3, vierde lid en 4.5, eerste lid, zijn gedeputeerde staten van de provincie waar de in hoofdstuk 3 van deze wet bedoelde Natura2000-gebieden zijn gelegen, de in hoofdstuk 5 van deze wet bedoelde soorten voorkomen, en de in hoofdstuk 6 van deze wet bedoelde houtopstanden aanwezig zijn. het project of de activiteit wordt gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd.
2. Provinciale staten als bedoeld in de artikelen 2.4, derde lid, 2.10, tweede lid, 3.3, tweede lid, 3.6, derde lid, en 3.7, tweede lid, 3.11, derde lid, 3.14, tweede en derde lid, 3.19, tweede lid, 4.2, derde lid en 4.5, tweede lid, zijn provinciale staten van de provincie waar de in hoofdstuk 3 van deze wet bedoelde Natura2000-gebieden zijn gelegen, de in hoofdstuk 5 van deze wet bedoelde soorten voorkomen, en de in hoofdstuk 6 van deze wet bedoelde houtopstanden aanwezig zijn. de projecten of activiteiten worden gerealiseerd, onderscheidenlijk uitgevoerd;
3. Ingeval projecten of plannen, danwel maatregelen of activiteiten, gevolgen hebben voor een geheel of gedeeltelijk in een andere provincie gelegen Natura 2000-gebied, dan wel voor een bij of krachtens deze wet beschermde soort in een andere provincie, nemen gedeputeerde staten en provinciale staten geen

besluiten als bedoeld in het eerste, onderscheidenlijk tweede lid, dan in overeenstemming met gedeputeerde staten, onderscheidenlijk provinciale staten van die andere provincie.

4. De bevoegdheden in de artikelen 3.8, tweede lid, 2.10, tweede lid, 5.4, tweede en derde lid, 5.8, eerste en tweede lid, en 6.1, eerste lid, worden uitgeoefend door één van Onze bij algemene maatregel van bestuur aangewezen Ministers, en de bevoegdheid, bedoeld in artikel 3.4, eerste en tweede derde lid, wordt uitgeoefend door Onze Minister, indien zij betrekking hebben op:
  - a. bij die maatregel aangewezen categorieën van activiteiten en projecten, of
  - b. activiteiten en projecten die plaatsvinden in of gevolgen hebben voor bij die maatregel aangewezen categorieën van gebieden.

Artikel 1.4 Wijzigingen in EG-maatregelen

Een wijziging van een EG-maatregel waarnaar in regels, gesteld bij of krachtens deze wet, wordt verwezen, gaat voor de toepassing van die regels gelden elke door Onze Minister vastgestelde datum binnen de termijn welke voor de invoering in de maatregel is vastgelegd, danwel bij gebreke daaraan de datum waarop de maatregel van kracht wordt. met ingang van de dag waarop aan die wijziging uitvoering moet zijn gegeven dan wel bij gebreke daarvan, de dag waarop die wijziging is vastgesteld.

2. Onze Minister kan besluiten dat een wijziging als bedoeld in het eerste lid in afwijking van dat lid op een eerder tijdstip gaat gelden. Dit besluit wordt in de Staatscourant bekendgemaakt.

HOOFDSTUK 2. UITGANGSPUNTEN, MONITORING & VERSLAGLEGGING

§2.1. Uitgangspunten

Artikel 2.1 Doelstelling Vogelrichtlijn

1. De Vogelrichtlijn heeft betrekking op de instandhouding van alle natuurlijk in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied van de lidstaten waarop het Verdrag van toepassing is. Zij betreft de bescherming, het beheer en de regulering van deze soorten en stelt regels voor de exploitatie daarvan.
2. De op grond van deze richtlijn getroffen nodige maatregelen beogen om de populatie van de in lid 1 bedoelde soorten op een niveau te houden of te brengen dat met name beantwoordt aan de ecologische, wetenschappelijke en culturele eisen, waarbij tevens rekening wordt gehouden met economische en recreatieve eisen.

Artikel 2.2 Doelstelling Habitatrichtlijn

1. De Habitatrichtlijn heeft tot doel bij te dragen tot het waarborgen van de biologische diversiteit door het instandhouden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op het Europese grondgebied van de Lid-Staten waarop het Verdrag van toepassing is.
2. De op grond van deze richtlijn genomen maatregelen beogen de natuurlijke habitats en de wilde dier- en plantesoorten van communautair belang in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. In de op grond van deze richtlijn genomen maatregelen wordt rekening gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, en met de regionale en lokale bijzonderheden.

Artikel 2.3 Het Standaardgegevensformulier

1. Het Standaardgegevensformulier van elk Natura2000-gebied bevat de ecologische gegevens van de habitattypen en de habitats van soorten waarop de instandhoudingsdoelstellingen en instandhoudingsmaatregelen zijn gebaseerd.
2. Het Standaardgegevensformulier wordt gelezen in samenhang met het Gebiedendocument waarin is opgenomen welke habitattypen en habitats van soorten de aanleiding hebben gevormd voor de selectie van de gebieden.
3. Onze Minister dient een verzoek in bij de Europese Commissie om op basis van wetenschappelijk ecologische rapportage door het Nationaal Instituut Natuurgegevens, wijziging van het Standaardgegevensformulier toe te staan.

.Artikel 2.4 Doelstelling Ecologische Hoofdstructuur

1. Nader in te vullen
2. Nader in te vullen

Artikel 2.5 Delegatie uitvoering

1. De provincies dragen zorg voor **het waarborgen van** de biologische diversiteit door het treffen van passende maatregelen voor het in stand houden van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna op hun grondgebied.
2. Bij de zorg, bedoeld in het eerste lid, gaat bijzondere aandacht uit naar **het in gunstige staat behouden of herstellen van** de natuurlijke habitats, de habitats van soorten en de soorten, genoemd in onderscheidenlijk de bijlagen I, II en IV bij de Habitatrichtlijn, naar de vogelsoorten, genoemd in bijlage I bij de Vogelrichtlijn en naar niet in die bijlage genoemde geregeld voorkomende trekvogelsoorten.
3. **Bij de zorg, bedoeld in het eerste lid, gaat tevens aandacht uit naar niet in de bijlagen van de Habitatrichtlijn genoemde inheemse soorten, in het bijzonder naar soorten van de "rode lijsten"**
4. **Bij de zorg, bedoeld in het eerste lid, gaat tevens bijzondere aandacht uit naar de aansluiting van doelstellingen en maatregelen in de ecologische hoofdstructuur bij de doelstellingen en maatregelen die het gevolg zijn van verplichtingen inzake de Vogel- en Habitatrichtlijn.**

Artikel 2.6 Programma's

1. Bij ministeriële regeling kan worden bepaald dat een programma wordt vastgesteld dat tot doel heeft:
  - a. de belasting van natuurwaarden van Natura 2000-gebieden **en gebieden die deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur** door bij deze regeling aangewezen factoren te verminderen met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van die gebieden;
  - b. **uitvoering te geven aan maatregelen als bedoeld in de artikelen 5.1, tweede lid, en 5.6, eerste en tweede lid, van deze wet;**
2. Een regeling als bedoeld in het eerste lid bevat in elk geval:
  - de aanwijzing van één of meer bestuursorganen die het programma vaststellen, en regelt de betrokkenheid van andere bestuursorganen die het mede aangaan;
  - regels over de inhoud van het programma, waaronder de opname van

maatregelen in het programma die de belasting van natuurwaarden te verminderen, de onafhankelijke wetenschappelijke toetsing van de zin en de effectiviteit van dergelijke maatregelen, de geldingsduur van het programma, de voorwaarden waaronder het programma tussentijds kan worden gewijzigd en de vervanging van in het programma opgenomen maatregelen door andere maatregelen, en de verwijdering van maatregelen uit het programma.

3. De daartoe bevoegde bestuursorganen dragen zorg voor een tijdige uitvoering van de in het programma beschreven of genoemde maatregelen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 2.7 Economische en andere vereisten

Bij het treffen van maatregelen als bedoeld in de artikelen 2.2 3.2, eerste en vierde lid, 5.1, tweede lid, en 5.6, tweede lid, 2.4, eerste lid, 2.5, eerste, derde en vierde lid, en 2.6 wordt rekening gehouden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied, alsmede met de regionale en lokale bijzonderheden.

§2.2 Monitoring

Artikel 2.8 Nationaal Instituut Natuurgegevens

1. Onze Minister draagt zorg voor het instellen van een onafhankelijk Nationaal Instituut Natuurgegevens ter uitvoering van permanente monitoring zoals voorgeschreven in artikel 11 van de Habitatrichtlijn.
2. Onze Minister kent aan de Nationaal Instituut Natuurgegevens de volgende taken toe:
  - a. het verzamelen van gegevens op het grondgebied zoals omschreven in artikel 1.2, eerste lid, van deze wet, omtrent de actuele toestand van habitattypen van bijlage I en habitats van soorten van de bijlagen II, IV en V, van de Habitatrichtlijn, alsmede van alle soorten van de Vogelrichtlijn;
  - b. het inrichten van een database met de meest actuele gegevens en deze beschikbaar maken voor openbare consultatie. De inzichtelijkheid van de gegevens moet in ieder geval zijn gegarandeerd per:
    - Natura2000-gebied,
    - kilometerhok,
    - habitatype (c.f. bijlage I, Habitatrichtlijn),
    - habitat van soorten (c.f. bijlage II, Habitatrichtlijn),
    - soort (c.f. bijlage IV, Habitatrichtlijn en artikel 1, Vogelrichtlijn);

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- c. het op basis van haar bevindingen in de Natura2000-gebieden de noodzaak en omvang te bepalen van te nemen maatregelen ingevolge de verplichtingen van artikel 6, eerste en tweede lid, van de Habitatrichtlijn.
3. Onze Minister kent aan de Nationaal Instituut Natuurgegevens de volgende bevoegdheden toe:
- a. controle op de deskundigheid van onder haar gezag werkende onderzoekers;
  - b. controle op de validiteit van door derden aangeleverde gegevens;
  - c. het vaststellen van kwaliteitseisen waaraan onderzoeksmethoden en meetmethoden moeten voldoen;
  - d. zelfstandig danwel door middel van opdrachten aan derden inventarisaties uit te voeren;
  - e. eigenaren, gebruikers, terreinbeherende instanties of organisaties opdracht te geven tot het uitvoeren van inventarisaties, danwel onverkort medewerking te verlenen aan door en/of op gezag van de Nationaal Instituut Natuurgegevens uit te voeren inventarisaties;
  - f. het verstrekken van advies aan het bevoegd gezag als voortvloeisel van haar taak als omschreven in lid 2, onderdeel c, van dit artikel;
  - g. het verstrekken van advies aan het bevoegd gezag inzake de kwalitatieve uitvoering van passende beoordelingen zoals vereist onder artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn;
  - h. het verstrekken van advies aan Onze Minister c.q. het bevoegd gezag met betrekking tot de prioritering van maatregelen;
  - i. het op basis van haar bevindingen in de Natura2000-gebieden doen van voorstellen aan Onze Minister ter aanpassing/wijziging van de gegevens op het SDF.

§2.3. Verslaglegging

Artikel 2.9 Verslag ex art. 9 Vogelrichtlijn

- 1. Onze Minister zendt de Commissie jaarlijks een verslag toe over de toepassing van artikel 9, de leden 1 en 2, van de Vogelrichtlijn.
- 2. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 2.10 Verslag ex art. 16 Habitatrichtlijn

- 1. Onze Minister zendt de Commissie, ter uitvoering van artikel 16, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn, om de twee jaar een verslag toe over de op

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

grond van artikel 5.9 toegestane ontheffingen. In het verslag wordt het volgende vermeld:

- a. voor welke soorten en om welke reden de afwijking is toegestaan, met inbegrip van de aard van het risico, met in voorkomend geval een opgave van de alternatieve oplossingen die niet zijn gekozen en van de gebruikte wetenschappelijke gegevens;
  - b. welke middelen, inrichtingen of methoden mogen worden gebruikt voor het vangen of doden en om welke redenen;
  - c. waar en wanneer dergelijke afwijkingen worden toegestaan;
  - d. welke autoriteit de bevoegdheid heeft om te verklaren en te controleren dat aan de desbetreffende voorwaarden is voldaan en om te beslissen welke middelen, inrichtingen of methoden mogen worden gebruikt, door welke diensten en binnen welke grenzen, en wie met de uitvoering belast zijn;
  - e. welke controlemaatregelen er zijn genomen en welke resultaten er zijn verkregen.
2. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 2.11 Verslag ex art. 17 Habitatrichtlijn

1. Na afloop van de in artikel 23 van de Habitatrichtlijn bedoelde periode stelt Onze Minister om de zes jaar een verslag op over de toepassing van de in het kader van deze richtlijn genomen maatregelen. Dat verslag bevat met name informatie over:
  - a. de in artikel 6, lid 1, bedoelde instandhoudingsmaatregelen,
  - b. een beoordeling van het effect van die maatregelen op de staat van instandhouding van de typen natuurlijke habitats van bijlage I en de soorten van bijlage II en,
  - c. de voornaamste resultaten van het in artikel 11 bedoelde toezicht.
2. Het verslag wordt in een redactie conform het door het comité opgestelde model aan de Commissie toegezonden en openbaar gemaakt.

Artikel 2.12 Verslag Natura2000-gebieden

1. Gedeputeerde Staten stellen, in het kader van de uitvoering van het beheerplan, om de drie jaar voor elk in hun provincie gelegen Natura2000-gebied een verslag op over de ecologische toestand. Dat verslag bevat met name informatie over:
  - a. de in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn bedoelde instandhoudingsmaatregelen,

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- b. de in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn bedoelde maatregelen ter voorkoming van achteruitgang van de kwaliteit van de habitattypen en habitats van soorten,
  - c. de ter uitvoering van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn bij het realiseren van plannen en projecten voorgeschreven mitigerende maatregelen en,
  - d. een beoordeling van het effect van de maatregelen onder de letters a., b. en c. van dit lid op de staat van instandhouding van de typen natuurlijke habitats van bijlage I en de soorten van bijlage II, gezien in het licht van de richtlijnverplichtingen zoals volgen uit de gegevens van het SDF.
2. Gedeputeerde staten vragen het advies van het Nationaal Instituut Natuurgegevens bij het opstellen van het verslag.
  3. Het verslag wordt openbaar gemaakt.

Artikel 2.13 Algemene verslaglegging

1. Het Milieu- en Natuurplanbureau brengt **in samenwerking met het Nationaal Instituut Natuurgegevens** eenmaal in de vier jaar aan Onze Minister een wetenschappelijk rapport uit, waarin de toestand van natuur, bos en landschap, alsmede de ten aanzien daarvan meest waarschijnlijke en mogelijke andere toekomstige ontwikkelingen voor een door Onze Minister aan te geven periode worden beschreven.
2. Het Milieu- en Natuurplanbureau brengt **in samenwerking met het Nationaal Instituut Natuurgegevens** jaarlijks aan Onze Minister een wetenschappelijk rapport uit, waarin, mede in het licht van in eerdere rapporten beschreven ontwikkelingen, de stand van zaken in de beleidsuitvoering, de voortgang en nieuwe ontwikkelingen worden beschreven. **Indien zich onvoorzien een omstandigheid voordoet die belangrijke gevolgen kan hebben voor de ontwikkeling van natuur, bos en landschap op langere termijn, neemt het Milieu- en Natuurplanbureau, indien Onze Minister daarom verzoekt, in een rapport tevens een beschrijving op van die mogelijke ontwikkeling.**
3. Onze Minister wijst tezamen Onze Minister van Infrastructuur en Milieu overheidsinstellingen aan die door het Milieu- en Natuurplanbureau **en het Nationaal Instituut Natuurgegevens** in elk geval worden betrokken bij het opstellen van de in het eerste en tweede lid bedoelde rapporten.
4. Onze Minister kan tezamen met Onze Minister van Infrastructuur en Milieu regels stellen ten aanzien van de wijze waarop de krachtens het derde lid aangewezen overheidsinstellingen bij het opstellen van de rapporten worden betrokken.
5. Het Milieu- en Natuurplanbureau, **het Nationaal Instituut Natuurgegevens** en de

op grond van het derde lid aangewezen instellingen verschaffen elkaar desgevraagd alle inlichtingen en gegevens waarover zij kunnen beschikken voorzover dat voor het opstellen van de rapporten, bedoeld in het eerste en tweede lid, redelijkerwijs noodzakelijk is.

6. Onze Minister kan aanwijzingen geven omtrent veronderstelde ontwikkelingen die in ieder geval als grondslag voor beschrijvingen als bedoeld in het eerste lid, moeten worden aangenomen, alsmede omtrent onderwerpen die in elk geval in een rapport als bedoeld in dat **artikel**lid, moeten worden beschreven.
7. Behoudens het **tweede en zesde** lid geven Onze Ministers het Milieu- en Natuurplanbureau, **het Nationaal Instituut Natuurgegevens** en de krachtens het derde lid aangewezen instellingen geen aanwijzingen met betrekking tot de inhoud van de rapporten.
8. Onze Minister doet een rapport als bedoeld in het eerste en tweede lid toekomen aan de Staten-Generaal. Ten aanzien van het rapport, bedoeld in het tweede lid, geschiedt dit gelijktijdig met de begroting.
9. Het Milieu- en Natuurplanbureau draagt er zorg voor dat de rapporten algemeen verkrijgbaar worden gesteld.

HOOFDSTUK 3. GEBIEDEN

§3.1. Gebieden en instandhoudingsdoelstellingen

Artikel 3.0

PM: Kapstok om landelijke landelijke instandhoudingsdoelstellingen vast te stellen.

Artikel 3.1 Selectie en aanwijzing van gebieden

- 1 Onze Minister selecteert gebieden die in aanmerking komen voor plaatsing op de lijst van GCB's met inachtneming van het gestelde in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn.
- 2 Onze Minister doet een verzoek aan de Europese Commissie tot plaatsing van gebieden als bedoeld in het eerste lid op de lijst van GCB's. ter uitvoering van artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn.
3. Onze Minister wijst gebieden aan als SBZ's ter uitvoering van artikel 3, tweede lid, onderdeel a, en artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn.
4. Onze Minister wijst gebieden GCB's aan als Natura 2000-gebieden SBZ's ter uitvoering van de artikelen 3, tweede lid, onderdeel a, en 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn en artikel 4, vierde lid, van de Habitatrichtlijn.
5. Ingeval een Natura 2000-gebied GCB, of een SBZ onder de Vogelrichtlijn, geheel of gedeeltelijk wordt beheerd door één van Onze andere Ministers, neemt Onze Minister een besluit als bedoeld in het eerste derde en vierde lid niet dan in overeenstemming met die andere Minister.
6. Bij een besluit als bedoeld in het eerste derde en vierde lid wordt als bijlage een kaart opgenomen waarop de begrenzing van het desbetreffende gebied nauwkeurig is aangegeven, overeenkomstig de begrenzing op de kaart als bedoeld in artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn. of als gevoegd bij de melding aan de Europese Commissie van aanwijzing van een gebied als SBZ onder de Vogelrichtlijn.
7. Een besluit als bedoeld in het eerste derde en vierde lid bevat in overeenstemming met artikel 2.2, 3.2, eerste lid, en op basis van de gegevens van het SDF, de instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied ten aanzien van:
  - a. de leefgebieden voor vogelsoorten, voorzover vereist op grond van artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn, of
  - b. de natuurlijke habitats, en de leefgebieden voor soorten, voorzover vereist op grond van artikel 4, eerste lid, van de Habitatrichtlijn.
8. Op de voorbereiding van een besluit tot aanwijzing als bedoeld in het eerste derde en vierde lid, is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

9. Onze Minister kan, na overleg met en toestemming daartoe door de Europese Commissie, een besluit als bedoeld in het eerste derde en vierde lid geheel of gedeeltelijk intrekken of wijzigen. Bij een besluit tot gedeeltelijke intrekking of wijziging kan wordt als bijlage een kaart worden opgenomen waarop de begrenzing van het desbetreffende gebied nauwkeurig is aangegeven.

§3.2. Beschermingsmaatregelen

Artikel 3.2 Maatregelen

1. Gedeputeerde staten van de provincie waarin een Natura 2000-gebied SBZ als bedoeld in artikel 2.1 3.1, de leden drie en vier, is gelegen, dragen ervoor zorg dat instandhoudingsmaatregelen als bedoeld in artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn en artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn worden getroffen, die beantwoorden aan de ecologische vereisten van de typen natuurlijke habitats van bijlage I en de soorten van bijlage II van deze richtlijn die in dat gebied voorkomen. die nodig zijn met het oog op de instandhoudingsdoelstellingen voor die Natura 2000-gebieden.
2. Gedeputeerde staten winnen het advies in van het Nationaal Instituut Natuurgegevens met betrekking tot de aard en omvang van de te nemen ecologische maatregelen.
3. Gedeputeerde staten sluiten met eigenaren en gebruikers van het Natura2000-gebied overeenkomsten, waarin hun verplichtingen met betrekking tot de aard en de omvang van de maatregelen, als bedoeld in lid 2 van dit artikel, worden vastgelegd onder toepassing van artikel 2.7, van deze wet.
4. Gedeputeerde staten van de provincie waarin een Natura 2000-gebied is gelegen, dragen ervoor zorg dat passende maatregelen als bedoeld in artikel 6, tweede lid, en artikel 7 van de Habitatrichtlijn worden getroffen om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten in dat gebied niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen voor zover die factoren, gelet op de doelstellingen van deze richtlijn, een significant effect zouden kunnen hebben. die nodig zijn met het oog op de instandhoudingsdoelstellingen voor die Natura 2000-gebieden

Artikel 3.3 Beheerplan

1. Gedeputeerde staten van de provincie waarin een Natura 2000-gebied SBZ als bedoeld in artikel 2.1 3.1, derde en vierde lid, is gelegen, stellen voor dat gebied een beheerplan vast, en kunnen dat wijzigen. Op de voorbereiding van een besluit tot vaststelling als bedoeld in de eerste volzin is afdeling 3.4 van de

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

2. Tot de inhoud van het beheerplan behoort **in elk geval uitsluitend:**
  - a. een beschrijving van **de met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen te treffen instandhoudingsmaatregelen** als bedoeld in artikel 3.2, eerste lid van deze wet, **6, eerste lid, van de Habitatrictlijn**, mede in aanmerking nemend de overeenkomsten waarvan sprake is in artikel 3.2, derde lid, van deze wet.
  - b. een beschrijving van de maatregelen als bedoeld in artikelen 5.1, tweede lid en 5.6, tweede lid, van deze wet,
  - c. een beschrijving en vaststelling van projecten of plannen, ter uitvoering van het geheel aan maatregelen welke noodzakelijk zijn om,
    - in voorkomende gevallen, habitattypen of habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen,
    - grootschalig (periodiek) beheer van habitattypen of habitats van soorten van het SDF.
  - d. de vaststelling op welke manier en in welke mate bevoegde bestuursorganen, eigenaren, terreinbeherende organisaties en gebruikers verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de maatregelen als bedoeld in lid a.
3. De daartoe bevoegde bestuursorganen, **eigenaren, terreinbeherende organisaties en gebruikers** dragen zorg voor een tijdige uitvoering van de door hen te treffen, in het beheerplan opgenomen instandhoudingsmaatregelen, **voor zover zij met de beschrijving van die maatregelen in het beheerplan hebben ingestemd.**
4. Een beheerplan maakt onlosmakelijk en zelfstandig deel uit van het ter plaatse geldende bestemmingsplan.
5. Een beheerplan als geheel, alsmede afzonderlijke onderdelen daarvan zoals omschreven onder lid 2, letter c, zijn een plan of project in de zin van artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn.
6. Gedeputeerde staten **kunnen in het beheerplan** bepalen dat **onderdelen van** het beheerplan **die betrekking hebben op de bestemming van het Natura 2000-gebied of een gedeelte daarvan, gelden geldt** als provinciaal inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening. **Deze onderdelen worden duidelijk onderscheiden van andere onderdelen van het beheerplan.**
7. Een beheerplan wordt telkens vastgesteld voor een tijdvak van ten hoogste zes jaren. Het eerste beheerplan wordt vastgesteld uiterlijk drie jaar na dagtekening van het besluit tot aanwijzing van het gebied **als SBZ.**
6. **In afwijking van het eerste lid kunnen de instandhoudingsmaatregelen tezamen worden beschreven in een ander plan, in een programma of een visie, geheel of mede gericht op het desbetreffende Natura 2000-gebied, dat wordt vastgesteld**

door de desbetreffende gedeputeerde staten. Verwijzingen naar het beheerplan voor het desbetreffende gebied in deze wet en de daarop berustende bepalingen worden gelezen als verwijzingen naar het plan, programma of de visie, bedoeld in de eerste volzin.

Artikel 3.4   Activiteiten

1. Gedeputeerde staten kunnen aan degene die op hun grondgebied een activiteit verricht of het voornemen daartoe heeft, in gevallen waar sprake is van de noodzaak tot het nemen van maatregelen als bedoeld in artikel 3.2, vierde lid, 2.2, tweede lid, danwel passende maatregelen zoals bedoeld in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn, met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, een verplichting opleggen om informatie over de activiteit te verstrekken.
2. Indien Gedeputeerde staten vaststellen dat er sprake is van een oorzakelijk verband tussen de in het eerste lid bedoelde activiteit of het voornemen daartoe en de noodzaak tot het nemen van maatregelen kunnen zij een verplichting opleggen om:
  - a. de nodige preventieve of herstelmaatregelen te treffen;
  - b. de activiteit overeenkomstig daarbij gegeven voorschriften uit te voeren, of om deze niet uit te voeren of te staken;
3. Gedeputeerde staten stellen belanghebbenden in de gelegenheid hun zienswijze uit te brengen over een voornemen tot het opleggen van een verplichting als bedoeld in het eerste tweede lid, tenzij de bescherming van de natuurwaarden het opleggen van een verplichting terstond noodzakelijk maakt. Een opgelegde verplichting hoeft niet eerst op schrift te worden gesteld ingeval in het belang van de bescherming van een Natura 2000-gebied een onverwijld tenuitvoerlegging van de verplichting noodzakelijk is. In dat geval zorgen gedeputeerde staten alsnog zo spoedig mogelijk voor de opschriftstelling en bekendmaking.
3. Provinciale staten kunnen een verplichting als bedoeld in het eerste lid voor een categorie van gevallen bij verordening voorschrijven als algemeen verbindend voorschrift. Het eerste en tweede lid zijn dan ten aanzien van gevallen, behorende tot die categorie, niet van toepassing.
4. Het is verboden te handelen in strijd met een verplichting of een voorschrift als bedoeld in het eerste of derde tweede lid.
5. Het eerste en derde tweede lid zijn niet van toepassing op plannen of projecten voor zover daarvoor op grond van artikel 3.8 2.8, tweede lid, een vergunningplicht geldt.

Artikel 3.5 Toegang tot gebieden

1. Gedeputeerde staten kunnen de toegang tot een Natura 2000-gebied, of een gedeelte daarvan, op hun grondgebied verbieden of beperken met het oog op het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.
2. Een verbod of beperking als bedoeld in het eerste lid geldt niet voor eigenaren van het gebied en gebruikers van het gebied voor zover hun gebruiksrecht zich daarover uitstrekt.
3. Het is verboden in strijd te handelen met een verbod of beperking als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 3.6 Uitvoeringsbevoegdheid

1. Gedeputeerde staten kunnen op hun grondgebied feitelijke handelingen verrichten of laten verrichten, met het oog op het realiseren van de **instandhoudingsdoelstellingen** maatregelen zoals omschreven in het beheerplan van een Natura 2000-gebied.
2. **Bestuursorganen, eigenaren, terreinbeherende organisaties en gebruikers De eigenaar en de gebruiker** gedogen het verrichten van handelingen als bedoeld in het eerste lid.
3. Gedeputeerde staten gaan niet over tot het verrichten van handelingen als bedoeld in het eerste lid, dan nadat zij **bestuursorganen, eigenaren, terreinbeherende organisaties en gebruikers de eigenaar en gebruiker** het voornemen daartoe schriftelijk hebben medegedeeld en, behoudens onverwijfde noodzaak, na de mededeling ten minste vier weken zijn verstreken.

Artikel 3.7 Voorzorgsbeginsel

Elk bestuursorgaan houdt draagt bij de uitoefening van zijn bevoegdheden rekening met de gevolgen die zijn handelen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, en treft zonodig passende maatregelen overeenkomstig in artikel 6, tweede lid, van de Habitatrictlijn.

§3.3. Passende beoordeling van plannen en projecten

Artikel 3.8 Passende beoordeling

1. Een passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrictlijn heeft uitsluitend betrekking op de habitattypen en habitats van soorten die de aanleiding zijn geweest voor de selectie van het betreffende gebied.

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

2. Het is verboden een **plan of** project als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn te realiseren zonder vergunning van Gedeputeerde staten.
3. Gedeputeerde staten verlenen een vergunning als bedoeld in het tweede lid uitsluitend indien is voldaan aan artikel 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn.
4. Een bestuursorgaan stelt een **plan of project** als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn uitsluitend vast indien **daarvoor vergunning is verleend door Gedeputeerde staten. is voldaan aan artikel 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn.**
4. **Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing ten aanzien van projecten die zijn toegestaan krachtens een omgevingsvergunning.**
5. **Het verbod, bedoeld in het tweede lid, is niet van toepassing op projecten ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat dat besluit uitsluitend wordt vastgesteld indien is voldaan aan artikel 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn.**

Artikel 3.9   Compenserende maatregelen

1. **Een passende beoordeling als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn hoeft niet te worden gemaakt ingeval het plan of het project een herhaling of voortzetting is van een ander plan, onderscheidenlijk project, of deel uitmaakt van een ander plan, voor zover voor dat plan of project een passende beoordeling is gemaakt en een nieuwe passende beoordeling redelijkerwijs geen nieuwe gegevens en inzichten kan opleveren over de significante gevolgen van dat plan of project.**
1. Een advies aan de Europese Commissie als bedoeld in artikel 6, vierde lid, tweede alinea, van de Habitatrichtlijn wordt door Onze Minister gevraagd. **Het bestuursorgaan, onderscheidenlijk gGedeputeerde** staten doen daartoe een verzoek aan Onze Minister.
2. Compenserende maatregelen als bedoeld in artikel 6, vierde lid, eerste alinea, van de Habitatrichtlijn maken, **onderscheidenlijk de verplichting om deze maatregelen te treffen maakt een zelfstandig en afzonderlijk onder**deel uit van het **plan of project**, onderscheidenlijk de vergunning.
3. **Compenserende maatregelen dienen hun beslag te hebben gekregen alvorens aanvang kan worden gemaakt met de uitvoering van overige delen van het plan of project.**
4. **Het bevoegd gezag geeft niet eerder toestemming voor uitvoering van de overige delen van het plan of project dan na positief advies van het Nationaal Instituut Natuurgegevens met betrekking tot het voltooid zijn/bereiken van de**

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

compensatiedoelstelling.

5. Ingeval een compenserende maatregel als bedoeld in artikel 6, vierde lid, eerste alinea, van de Habitatrichtlijn in een gebied buiten een Natura 2000-gebied plaatsvindt, **verzoekt Onze Minister aan de Europese Commissie om dat gebied na het voltooiën van de compensatiedoelstelling op de lijst van gebieden van communautair belang te plaatsen.** **voegt Onze Minister dat gebied aan het desbetreffende Natura 2000-gebied toe door wijziging van het besluit, bedoeld in artikel 2.1.**

Ex Artikel 2.10   Uitzonderingen

1. Het verbod, bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, is niet van toepassing op projecten die zijn beschreven in en worden gerealiseerd overeenkomstig een beheerplan of een programma als bedoeld in artikel 2.11, indien:
- a. ten aanzien van het beheerplan of het programma is voldaan aan de artikelen 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn en
  - b. het bestuursorgaan dat het beheerplan of het programma vaststelt tevens bevoegd is voor de verlening van de vergunning, en in andere gevallen indien het beheerplan of het programma is vastgesteld in overeenstemming met het bestuursorgaan dat bevoegd is voor de verlening van de vergunning.
2. Het verbod, bedoeld in artikel 2.8, tweede lid, is niet van toepassing op projecten, behorende tot bij provinciale verordening aan te wijzen categorieën van projecten, indien ten aanzien van een desbetreffend project is voldaan aan bij of krachtens die verordening gestelde regels. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
- a. de wijze waarop een project wordt gerealiseerd;
  - b. de ligging van de locatie waar een project wordt gerealiseerd ten opzichte van een Natura 2000-gebied, een natuurlijke habitat of een habitat van soorten in dat gebied;
  - c. de te verrichten onderzoeken naar de gevolgen van de realisering van het project voor de natuurlijke kenmerken van het gebied;
  - d. de voor of tijdens de realisatie van een project te treffen maatregelen om te voorkomen dat de natuurlijke kenmerken van het gebied worden aangetast, en
  - e. de melding van het voornemen het project te realiseren aan een bepaald bestuursorgaan, de termijn waarbinnen de melding wordt gedaan en de wijze waarop, en de daarbij te overleggen gegevens.
3. Onder 'significante gevolgen' als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn, worden niet verstaan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur

aangewezen categorieën van gevolgen van een plan of een project, indien is voldaan aan bij of krachtens die maatregel gestelde regels.

4. Op grond van het tweede en het derde lid kunnen uitsluitend categorieën van projecten, onderscheidenlijk gevolgen worden aangewezen ten aanzien waarvan op voorhand op basis van objectieve wetenschappelijke gegevens is uitgesloten dat sprake is van significant gevolgen als bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn.

5. Bij ministeriële regeling kunnen regels worden gesteld over de wijze waarop wordt vastgesteld of plannen of projecten significante gevolgen kunnen hebben. Deze regels kunnen onder meer betrekking hebben op rekenmodellen, onderzoeksmethoden of meetmethoden waarmee gevolgen kunnen worden bepaald.

§3.4. Afwijkende bevoegdheden

Artikel 3.10 Afwijkende bevoegdheden

1. Ingeval een Natura 2000-gebied geheel of gedeeltelijk wordt beheerd door één van Onze andere Ministers wordt:
  - a. de in de artikelen 3.2, eerste lid, 3.3 en 3.6 bedoelde bevoegdheid voor dat gebied, onderscheidenlijk dat gedeelte, uitgeoefend door:
    - 1°. Onze Minister van Infrastructuur en Milieu, ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte een rijkswatergebied als bedoeld in de Waterwet is;
    - 2°. 'Onze Minister van Defensie' ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte een militair terrein is, of
    - 3°. 'Onze Minister' ingeval het gebied, onderscheidenlijk het gedeelte, wordt beheerd door één van Onze andere Ministers dan die, bedoeld onder 1° en 2°, of
  - b. de in artikel 3.5 bedoelde bevoegdheid voor het gehele desbetreffende Natura 2000-gebied uitgeoefend door Onze Minister.
2. Onze Ministers nemen op grond van het eerste lid geen besluiten dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincies waarin het Natura 2000-gebied is gelegen.
3. Ingeval een Natura 2000-gebied gedeeltelijk is gelegen in meer dan één provincie, wordt het beheerplan, bedoeld in artikel 3.3, voor dat gebied vastgesteld door gedeputeerde staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied grotendeels is gelegen.
4. Gedeputeerde staten nemen op grond van het derde lid geen besluiten dan in overeenstemming met gedeputeerde staten van de provincies waarin het Natura 2000-gebied mede is gelegen.

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

5. Ingeval het beheerplan door één van Onze Ministers wordt vastgesteld, wordt in artikel 3.3, zesde lid 2.3, vierde lid, in plaats van “provinciaal inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26 van de Wet ruimtelijke ordening” gelezen:
rijksinpassingsplan als bedoeld in artikel 3.28 van de Wet ruimtelijke ordening.

HOOFDSTUK 4 ECOLOGISCHE HOOFDSTRUCTUUR

Artikel 4.1

1. Onze Minister en Onze Minister van Infrastructuur en Milieu stellen een nationaal natuurbeleidsplan vast voor gebieden die daarvoor in aanmerking komen buiten de Natura2000-gebieden, die met het oog op het behoud van de natuurlijke en landschappelijke waarden richting geeft aan van rijkswege te nemen beslissingen. Het natuurbeleidsplan is voor de ruimtelijke aspecten tevens een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.3, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening.
2. Het beleidsplan bevat de hoofdzaken van het door de regering te voeren natuurbeleid, dat in het bijzonder is gericht op de algemene natuur- en landschapswaarden, de bescherming van de in het beleidsplan aangeduide gebieden en gebiedscategorieën waar sprake is van bijzondere natuur- en landschapswaarden, de in het beleidsplan aangegeven soorten dieren en planten waaraan bijzondere aandacht zal worden gegeven en voorlichting en onderzoek op het terrein van natuur en landschap. De mogelijke ontwikkelingen in de samenleving en de gewenste kwaliteit van de algemene natuur- en landschapswaarden op lange termijn, alsmede de daarvoor van belang zijnde internationale ontwikkelingen, worden in het beleidsplan in beschouwing genomen, en de internationale ontwikkelingen van het natuurbeleid.
3. Het beleidsplan besteedt bijzondere aandacht aan het ecologisch meer coherent maken van Natura 2000, door een adequaat beheer te bevorderen van landschapselementen die van primair belang zijn voor de wilde flora en fauna. Het gaat daarbij om elementen die door hun lineaire en continue structuur (zoals waterlopen met hun oevers of traditionele systemen van terreinbegrenzing) of hun verbindingsfunctie (zoals vijvers of bosjes) essentieel zijn voor de migratie, de geografische verdeling en de genetische uitwisseling van wilde soorten.
4. In het beleidsplan geven Onze Ministers voorts aan in hoeverre het voorgenomen beleid inzake natuur en landschap is afgestemd op, dan wel leidt tot aanpassing van het nationale milieubeleid en het nationale waterbeleid en in hoeverre en binnen welke termijn zij voornemens zijn de nationale milieuvisie, bedoeld in artikel 4.3 van de Wet milieubeheer, en het nationale waterplan, bedoeld in artikel 4.1 van de Waterwet, te herzien. Met het geldende natuurbeleidsplan wordt tevens rekening gehouden bij de vaststelling van rijksbeleid op andere beleidsterreinen, voor zover daarbij het belang van de bescherming van natuurlijke en landschappelijke waarden wordt geraakt.
5. Op de voorbereiding van het beleidsplan is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing. Zienswijzen kunnen naar voren worden gebracht

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

door een ieder.

6. Zodra het nationaal natuurbeleidsplan is vastgesteld, doen Onze Ministers hiervan mededeling door overlegging van het beleidsplan aan de Staten-Generaal en door toezending ervan aan gedeputeerde staten van de provincies.
7. Onze Minister maakt de vaststelling bekend in de Staatscourant. Hierbij geeft hij aan op welke wijze kennis kan worden gekregen van de inhoud van het plan.

Ex Artikel 8.4

1. Er is een Structuurvisie Natuur en Landschap. Zij geeft inzicht in de ruimtelijke aspecten van het rijksbeleid inzake natuur en landschap.
2. De structuurvisie is een structuurvisie als bedoeld in artikel 2.3, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening.

HOOFDSTUK 5. SOORTEN

§5.1. Soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn

§5.1.1. Soorten van de Vogelrichtlijn

Artikel 5.1 Verplichtingen

1. Gedeputeerde staten nemen de nodige maatregelen om voor alle in artikel 1 van de Vogelrichtlijn bedoelde soorten een voldoende gevarieerdheid van leefgebieden en een voldoende omvang ervan te beschermen, in stand te houden of te herstellen.
2. Voor de bescherming, de instandhouding en het herstel van biotopen en leefgebieden worden in de volgende maatregelen getroffen:
  - a. onderhoud en ruimtelijke ordening overeenkomstig de ecologische eisen van leefgebieden binnen en buiten de SBZ's;
  - b. herstel of weer aanleggen van vernietigde biotopen;
  - c. aanleg van biotopen.

Artikel 5.2 Verbodsbepalingen

1. Het is verboden vogels opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden nesten en eieren van vogels opzettelijk te vernielen of te beschadigen of deze nesten weg te nemen.
3. Het is verboden in de natuur eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels opzettelijk te storen, met name gedurende de broedperiode, voor zover een dergelijke storing van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
5. Het is verboden om vogels te houden van soorten die niet mogen worden bejaagd of gevangen. Soorten welke mogen worden bejaagd en gevangen zijn opgenomen in de bijlagen II en III bij de Vogelrichtlijn.

Artikel 5.3 Commerciële activiteiten

1. Het is verboden vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of uit deze vogels verkregen producten te verkopen, te vervoeren voor verkoop, onder zich te hebben voor verkoop of ten verkoop aan te bieden.
2. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van vogels van vogelsoorten, opgenomen in bijlage III, deel A, bij de Vogelrichtlijn,

die overeenkomstig het bepaalde krachtens artikel 5.4 en 5.5 van deze wet op geoorloofde wijze zijn gedood of gevangen of op andere geoorloofde wijze verkregen. artikel 3.3 of 3.4 zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en delen of producten van die vogels.

3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vogels van vogelsoorten, opgenomen in bijlage III, deel B, bij de Vogelrichtlijn, die overeenkomstig het bepaalde bij en krachtens artikel 5.4 en 5.5 van deze wet zijn gedood of gevangen, onderscheidenlijk verkregen, en delen of producten van die vogels op geoorloofde wijze zijn gedood of gevangen of op andere geoorloofde wijze verkregen.
  4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de verkoop, het vervoer voor verkoop, het onder zich hebben voor verkoop of het ten verkoop aanbieden van vogels exemplaren, en/of delen of producten daarvan, van vogelsoorten, aangewezen op grond van het derde lid. en delen of producten van die vogels.
  5. Een vogelsoort wordt op grond van het derde lid uitsluitend aangewezen indien de handelingen, bedoeld in het eerste lid, uitgevoerd overeenkomstig regels als bedoeld in het vierde lid, er niet toe leiden dat het populatieniveau, de geografische verspreiding of de omvang van de voortplanting van deze soort in gevaar wordt gebracht of kan worden gebracht.
6. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is van overeenkomstige toepassing op het anders dan voor verkoop onder zich hebben van vogels, delen of producten als bedoeld in dat lid.

Artikel 5.4 Ontheffing en vrijstelling

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.2, vijfde lid, is niet van toepassing op vogels waarvan door middel van een bij algemene maatregel van bestuur bepaald merkteken kan worden aangetoond dat deze niet aan de natuur zijn onttrokken.
2. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in de artikelen 3.1 of 3.2 5.2 of 5.3 ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten.
3. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in de artikelen 3.1 of 3.2 5.2 of 5.3 ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten. Zij kunnen deze bevoegdheid overdragen aan gedeputeerde staten.
4. Een ontheffing als bedoeld in het eerste tweede lid of een vrijstelling als bedoeld in het tweede derde lid wordt uitsluitend verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing,
  - b. zij is nodig:
    - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
    - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
    - 3°. ter voorkoming van **ernstige belangrijke** schade aan **de** gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren, en andere vormen van eigendom;
    - 4°. ter bescherming van flora en fauna;
    - 5°. voor **doeleinden in verband met** onderzoek en onderwijs, het uitzetten en herinvoeren van soorten **en voor de met deze doeleinden de daarmee** samenhangende teelt, of
    - 6°. **teneinde om** het vangen, het **onder zich hebben houden** of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels **of eieren daarvan** in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
  - c. **de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort**
5. In de ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden **in elk geval** voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:
- a. **voor welke soort(en) mag worden afgeweken**
  - b. **welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan;**
  - c. **onder welke voorwaarden met betrekking tot het risico en onder welke omstandigheden van tijd en van plaats deze afwijkende maatregelen mogen worden genomen;**
  - d. **welke controles zullen worden uitgevoerd**
    - a. **de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden;**
    - b. **de tijd en plaats waarvoor de vrijstelling of ontheffing geldt, en**
    - c. **de beperking van het risico voor het behoud van de vogelstand.**
- 6.** Een vrijstelling als bedoeld in het tweede lid kan worden verleend onder voorwaarde dat een initiatiefnemer van een activiteit aantoont dat aan de voorwaarden in het derde lid en aan de krachtens het vierde lid gestelde voorschriften wordt voldaan, op de in de vrijstelling voorgeschreven wijze.
- 7.** De verboden, bedoeld in artikel 3.1, zijn niet van toepassing ten aanzien van handelingen die zijn toegestaan krachtens een omgevingsvergunning.
- 8.** De verboden, bedoeld in de artikelen 3.1, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het derde en vierde lid van overeenkomstige toepassing zijn op het vaststellen van dat besluit.

Artikel 5.5 Uitzonderingen

1. Ingeval het vangen of doden van vogels bij of krachtens deze wet is toegestaan, is het verboden vogels:
  - a. te vangen of te doden met middelen, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Vogelrichtlijn, of met middelen, installaties of methoden voor massaal of niet-selectief vangen of doden van vogels of met middelen, installaties of methoden waardoor een soort plaatselijk kan verdwijnen, en
  - b. te achtervolgen met behulp van vervoermiddelen, opgenomen in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn, overeenkomstig de daar beschreven wijze.
2. Onze Minister kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, onder de in bijlage IV, onderdeel b, bij de Vogelrichtlijn opgenomen voorwaarden.
3. Artikel 3.3 5.4 is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de verboden, bedoeld in het eerste lid.

§5.1.2. Soorten van de Habitatrichtlijn

Artikel 5.6 Verplichtingen

1. Onze Minister treft de nodige maatregelen voor de instelling van een systeem van strikte bescherming van de in bijlage IV, bij de Habitatrichtlijn vermelde planten- en diersoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied,
2. Onze Minister stelt een systeem in van toezicht op het bij toeval vangen en doden van de diersoorten, genoemd in bijlage IV, letter a), van de Habitatrichtlijn en treft op basis van de verkregen gegevens de instandhoudingsmaatregelen die nodig zijn om te verzekeren dat het bij toeval vangen en doden geen significante negatieve weerslag heeft op de betrokken soorten.

Artikel 5.7 Verbodsbepalingen

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren, vooral tijdens de perioden van voortplanting, afhankelijkheid van de jongen, overwintering en trek.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur

- opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
  5. Het is verboden planten van soorten, opgenomen in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrictlijn in de natuur in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
  6. Het is verboden aan de natuur onttrokken dieren of planten van soorten, opgenomen in bijlage IV, bij de Habitatrictlijn, onder zich te hebben, te vervoeren, te verhandelen, te ruilen, te koop of te ruil aan te bieden, uitgezonderd die welke reeds legaal waren onttrokken vóór de toepassing van deze richtlijn.
7. Het verbod, bedoeld in het zesde lid, is niet van toepassing op dieren waarvan door middel van een bij algemene maatregel van bestuur bepaald merkteken, danwel blijkens documentatie, kan worden aangetoond dat deze niet aan de natuur zijn onttrokken.

Artikel 5.8   Ontheffing en vrijstelling

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 5.7 of van verboden, gesteld krachtens artikel 5.9, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer verboden als bedoeld in artikel 3.5 of van verboden, gesteld krachtens artikel 3.6, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten. Zij kunnen deze bevoegdheid overdragen aan gedeputeerde staten.
2. Een ontheffing als bedoeld in het eerste lid of een vrijstelling als bedoeld in het tweede lid wordt uitsluitend verleend indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:
  - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
  - b. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in zijn natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.
  - c. zij is nodig:
    - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
    - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden en wateren en andere vormen van eigendom;
    - 3°. in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met

inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

- 4°. voor ten behoeve van onderzoek en onderwijs, repopulatie en herintroductie van deze soorten, alsmede voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- 5°. om ten einde het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de vrijstelling of ontheffing vast te stellen aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de vrijstelling of ontheffing vast te stellen aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben, en vastgesteld aantal van bepaalde specimens van de in bijlage IV genoemde soorten te vangen, te plukken of in bezit te hebben.

4. Een vrijstelling als bedoeld in het tweede lid kan worden verleend onder voorwaarde dat een initiatiefnemer van een activiteit aantoont dat aan de voorwaarden in het derde lid wordt voldaan, op de in de vrijstelling voorgeschreven wijze.
5. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing ten aanzien van handelingen die zijn toegestaan krachtens een omgevingsvergunning.
6. De verboden, bedoeld in artikel 3.5, zijn niet van toepassing op handelingen ten aanzien waarvan bij of krachtens enige wettelijke bepaling een besluit is vereist, indien bij of krachtens die wet is bepaald dat het derde lid van overeenkomstige toepassing is op het vaststellen van dat besluit.

Artikel 5.9 Exploitatie

1. Indien zulks op grond van gegevens, verkregen ingevolge artikel 2.1, tweede lid, letter a, van deze wet, nodig wordt geacht, kunnen bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld teneinde ervoor te zorgen dat het aan de natuur onttrekken en de exploitatie van specimens van de in bijlage V genoemde wilde dier- en plantesoorten verenigbaar zijn met het behoud van die soorten in een gunstige staat van instandhouding. over het aan de natuur onttrekken en de exploitatie van daarbij aangewezen dieren van soorten, opgenomen in bijlage V bij de Habitatrichtlijn, indien dat nodig is voor het behoud of het bereiken van een gunstige staat van instandhouding van die soorten.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in elk geval betrekking hebben op behelzen met name:

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- a. de toegang tot bepaalde terreinen, waaronder een verbod op toegang voorschriften betreffende de toegang tot bepaalde terreinen;
  - b. een verbod om in een bepaalde periode of in een bepaald gebied dieren te onttrekken aan de natuur, of deze te exploiteren; een tijdelijk of plaatselijk verbod op het onttrekken van specimens aan de natuur en het exploiteren van bepaalde populaties;
  - c. de wijze van onttrekking aan de natuur voorschriften omtrent de onttrekkingsperioden en/of -wijzen
  - d. het bij de onttrekking toepassen van jacht- en visserijregels die beantwoorden aan de eisen van instandhouding;
  - e. een verbod om zonder vergunning dieren of planten aan de natuur te onttrekken;
  - f. voorschriften betreffende het kopen, het verkopen, het te koop aanbieden, het in onder zich hebben het in bezit hebben en het vervoeren voor verkoop van dieren of planten specimens
  - f. het in gevangenschap fokken van dieren;
  - g. de kunstmatige vermeerdering van plantensoorten. het in gevangenschap fokken van diersoorten alsmede de kunstmatige vermeerdering van plantensoorten onder strikt gecontroleerde omstandigheden om de onttrekking van die soorten aan de natuur te verminderen;
  - h. de beoordeling van het effect van de getroffen maatregelen
3. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in het eerste lid, kan worden bepaald dat provinciale staten de regels, bedoeld in dat lid vaststellen, en dat gedeputeerde staten met de uitvoering van de regels zijn belast.

Artikel 5.10 Middelen

Wat betreft het vangen of doden van in artikel 5.9 bedoelde wilde diersoorten, in gevallen waarin overeenkomstig artikel 5.7 afwijkingen worden toegepast voor het aan de natuur onttrekken, het vangen of het doden van de in bijlage IV, letter a), bij de Habitatrichtlijn genoemde soorten, is het toepassen van alle niet-selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstoring van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben, verboden. In het bijzonder:

- a. het gebruik van de middelen voor het vangen en het doden die worden genoemd in bijlage VI, letter a), bij de Habitatrichtlijn;
  - b. elke vorm van vangen en doden vanuit de in bijlage VI, letter b), bij de Habitatrichtlijn genoemde vervoermiddelen.
- 1 Indien het vangen of doden van dieren van soorten, als bedoeld in artikel 5.8 en opgenomen in bijlage IV, onderdeel a, en het aan de natuur onttrekken van dieren van soorten, als bedoeld in artikel 5.9 en opgenomen in bijlage V,

onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bij of krachtens deze wet is toegestaan, is het verboden deze dieren te vangen of te doden door gebruikmaking van niet selectieve middelen die de plaatselijke verdwijning of ernstige verstering van de rust van de populaties van deze soorten tot gevolg kunnen hebben, waartoe in elk geval behoren:

- a. de middelen, opgenomen in bijlage VI, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn;
  - b. de vervoermiddelen, opgenomen in bijlage VI, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn.
2. Artikel 3.7 is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de verboden, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 5.11 Overeenkomstige toepasselijkheid

1. Op in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage II (toevoegen aan de wet) bij het Verdrag van Bern en bijlage I (toevoegen aan de wet) bij het Verdrag van Bonn zijn de artikelen 5.7, eerste, tweede, derde, vierde, zesde en zevende lid, 5.8 en 5.10 van overeenkomstige toepassing.
2. Op in het wild levende planten van soorten, opgenomen in bijlage I (toevoegen aan de wet) bij het Verdrag van Bern zijn de artikelen 5.7, vijfde, zesde en zevende lid, en 5.8 van overeenkomstige toepassing.
3. Op in het wild levende dieren van soorten, opgenomen in bijlage III (toevoegen aan de wet) bij het Verdrag van Bern zijn de artikelen 5.8 en 5.9 van overeenkomstige toepassing.

§5.2. Overige inheemse soorten

Artikel 5.12 Verplichtingen

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de instandhouding van in het wild levende diersoorten en plantensoorten.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor de duurzame instandhouding van diersoorten of plantensoorten kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevegd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevegd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.
3. Het eerste lid is niet van toepassing ten aanzien van:
  - a. krachtens artikel 3.16 aangewezen soorten;

- b. de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis, en
- c. verwilderde dieren.

Artikel 5.13 Onttrekkingsverbod

Onze Minister kan bij algemene maatregel van bestuur een verbod instellen op het onttrekken aan de natuur van exemplaren van soorten of hogere taxa, anders dan welke bedoeld in de artikelen 5.7, 5.9 en 5.11.

§5.3 Introductie van soorten in de vrije natuur

Artikel 5.14 Uitzetten van dieren en planten, (invasieve) exoten

1. Het is verboden dieren, of eieren van dieren in de vrije natuur uit te zetten.
2. Het is verboden planten of zaden daarvan in de vrije natuur uit te zetten.
3. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, geldt niet voor het uitzetten van vissoorten, waarop de Visserijwet 1963 van toepassing is.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste tweede lid.
5. In afwijking van het derde lid verleent Onze Minister in plaats van gedeputeerde staten ontheffing voor uitzetten van exotische diersoorten.
Onze Minister kan ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid.
6. De leden 4 en 5 van dit artikel zijn niet van toepassing op exoten in de zin van de artikel 5.15 en 5.16 van deze wet.

Artikel 5.15 Exoten

1. Het is verboden exoten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen soorten, onder zich te hebben, binnen of buiten het grondgebied van Nederland te brengen, te koop te vragen, te kopen of te verwerven, ten verkoop voorradig of voorhanden te hebben, te verkopen of ten verkoop aan te bieden, te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren, te gebruiken voor commercieel gewin, te huren of te verhuren, te ruilen of in ruil aan te bieden.
2. Krachtens het eerste lid kunnen slechts worden aangewezen soorten die bij introductie in de vrije natuur:
  - a. een gevaar kunnen opleveren voor het voortbestaan van dier- of plantensoorten die van nature in Nederland voorkomen, of
  - b. aanmerkelijke verslechtering kunnen veroorzaken van omstandigheden die voor het voortbestaan van die soorten noodzakelijk zijn.

3. Het is verboden exoten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen plantensoorten in de vrije natuur, te planten of uit te zaaien.

Artikel 5.16 Invasieve exoten

1. Onze Minister wijst invasieve exotensoorten aan waarvan het in het belang van de bescherming van de wilde flora en fauna en van de instandhouding van natuurlijke habitats noodzakelijk is dat de stand tot nul wordt gebracht.
2. Gedeputeerde staten dragen er zorg voor dat op het grondgebied van hun provincie de stand van de aangewezen soorten, bedoeld in het eerste lid, tot nul wordt teruggebracht.
3. Gedeputeerde staten kunnen ten aanzien van één of meer van de door hen aangewezen personen bepalen dat zij toegang hebben tot aangewezen gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm.

§5.4 Handel en bezit van bedreigde planten- en diersoorten

Artikel 5.17 Grondslag

EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in deze paragraaf zijn:

- a. verordening (EG) nr. 338/97 van de Raad van 9 december 1996 inzake de bescherming van in het wild levende dier- en plantensoorten door controle op het desbetreffende handelsverkeer (PbEG L 61); [\(bijlage nummer bij deze wet\)](#)
- b. verordening (EG) nr. 1007/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 betreffende de handel in zeehondenproducten (PbEU L 286); [\(bijlage nummer bij deze wet\)](#).
- c. verordeningen die berusten op de verordeningen, bedoeld in onderdeel a en b. [De meest recente versie van deze verordeningen wordt als bijlage nummer bij deze wet gevoegd](#);
- d. andere verordeningen en richtlijnen die geheel of gedeeltelijk berusten op de artikelen 114, 192, 207 of 352 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, **of op een andere EU-maatregel die op een of meer van die artikelen berust en die betrekking hebben op de handel in uit het wild onttrokken exemplaren van dier- en plantensoorten of producten daarvan.**
WELKE????

Artikel 5.18 Voorschriften en maatregelen

1. Het is verboden in strijd te handelen met bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften van EU-verordeningen als bedoeld in artikel [5.17](#) [3.25](#).

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

2. Onze Minister stelt regels ter uitvoering van een bindend onderdeel van EU-verordeningen als bedoeld in artikel 5.17 3.25.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld ter uitvoering van EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 5.17 3.25, onderdeel d.
4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen voor de uitvoering van EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 5.17 3.25 regels worden gesteld die onder meer betrekking hebben op:
  - a. een verbod op het onder zich hebben van exemplaren van dier- en plantensoorten of producten daarvan, met name van tot de in bijlage A genoemde soorten.
  - b. een plicht tot het voeren van een administratie en verstrekken van gegevens;
  - c. een plicht tot het merken van dieren en planten of producten daarvan;
  - d. het aanwijzen van plaatsen waar planten en dieren alsmede producten van die planten of producten of eieren van die dieren het grondgebied van de EU kunnen worden binnengebracht;
  - e. een verbod om op andere dan aangewezen plaatsen planten en dieren alsmede producten van die planten of producten of eieren van die dieren het grondgebied van de EU binnen te brengen, en
  - f. voorzieningen voor de opvang van levende dieren en planten.
5. Onze Minister draagt zorg voor ter zake deskundig administratief en veterinaire toezicht op de plaatsen bedoeld in lid 4, letter d, van dit artikel.
6. Onze Minister is bevoegd de besluiten te nemen waartoe EU-verordeningen en EU-richtlijnen als bedoeld in artikel 5.17 3.25, een tot de overheid behorend orgaan of een door de overheid aangesteld persoon de opdracht geeft of de keuze laat.

HOOFDSTUK 6. SCHADEBESTRIJDING, FAUNABEHEER EN JACHT

§6.1 Schadebestrijding en faunabeheer

Artikel 6.1

1. Het is verboden in het wild levende zoogdieren te bemachtigen, opzettelijk te doden of met het oog daarop op te sporen.
2. Het eerste lid is niet van toepassing ten aanzien van exoten, verwilderde dieren, de zwarte rat, de bruine rat, de huismuis, en zoogdieren van een soort ten aanzien waarvan het bepaalde bij of krachtens artikel 3.5, 3.6 of 3.9, eerste of tweede lid, van toepassing is.
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het bepaalde in het eerste lid. Een ontheffing en vrijstelling wordt uitsluitend verleend indien er geen afbreuk wordt gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.
4. Het is verboden bij de uitoefening van een vrijstelling of ontheffing als bedoeld in het derde lid edelherten, damherten, reeën of wilde zwijnen te vangen of te doden door middel van drijven.
5. In afwijking van het vierde lid is het doden van wilde zwijnen toegestaan, voor zover bepaald bij provinciale verordening, door middel van een methode, waarbij één persoon wilde zwijnen opzettelijk verontrust met het oogmerk bedoelde dieren binnen het schootsveld van één geweerdrager te drijven opdat deze de dieren kan doden en voor zover hierbij geen hond wordt ingezet.

Artikel 6.2

1. Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.7, 3.9, eerste en derde lid, en 3.11, derde lid, wordt bepaald welke middelen voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde dieren mogen worden gebruikt.
2. Bij een vrijstelling ten aanzien van de diersoorten, bedoeld in artikel 1 van de Benelux-Overeenkomst op het gebied van de jacht en de vogelbescherming, wordt op grond van het eerste lid uitsluitend het gebruik toegestaan van de middelen, bedoeld in de artikelen 1 tot en met 3 van de Beschikking van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie van 2 oktober 1996 inzake de vaststelling van de middelen die toelaatbaar zijn bij de uitoefening van de jacht (Trb. 1997, 252).

Artikel 6.3

1. Gedeputeerde staten verlenen de ontheffingen, bedoeld in de artikelen 3.3, 3.7, 3.9, eerste en derde lid, en 3.11, derde lid, aan faunabeheereenheden op basis van een faunabeheerplan ingeval dat plan betrekking heeft op:
  - a. het beheer van diersoorten, of
  - b. de bestrijding van schade aangericht door dieren.
2. In afwijking van het eerste lid kunnen de ontheffingen ook aan anderen dan een faunabeheereenheid worden verleend, indien:
  - a. de noodzaak ontbreekt voor een faunabeheerplan gelet op de desbetreffende soort dan wel de aard of omvang van te verrichten handelingen;
  - b. de noodzaak ontbreekt dat de te verrichten handelingen worden verricht door tussenkomst van een faunabeheereenheid;
  - c. het gebied waar de handelingen worden verricht niet is gelegen in een gebied waarover zich de zorg van een faunabeheereenheid uitstrekt.

Artikel 6.4

1. Samenwerkingsverbanden van jachthouders kunnen zich organiseren als faunabeheereenheden ten behoeve van:
  - a. het beheer van diersoorten, of
  - b. de bestrijding van schade aangericht door dieren.
2. Provinciale staten stellen bij verordening regels aan samenwerkingsverbanden als bedoeld in het eerste lid. Deze regels hebben in elk geval betrekking op:
  - a. de rechtsvorm van de samenwerkingsverbanden;
  - b. de omvang en begrenzing van het gebied waarover zich de zorg van het samenwerkingsverband kan uitstrekken, en
  - c. het gedeelte van het gebied, bedoeld onder b, ten aanzien waarvan de bij het samenwerkingsverband aangesloten jachthouders minimaal gerechtigd zijn tot de jacht.
3. Provinciale staten stellen bij verordening regels aan faunabeheerplannen. Deze regels hebben in elk geval betrekking op:
  - a. de omvang en begrenzing van het gebied waarop het faunabeheerplan betrekking heeft;
  - b. het duurzaam beheer van diersoorten in dat gebied;
  - c. de aard, omvang en noodzaak van de te verrichten handelingen ten aanzien van die diersoorten en
  - d. de wijzen waarop en de perioden waarin, onderscheiden naar die diersoorten, die handelingen worden verricht.

Artikel 6.5

1. Onverminderd het bepaalde bij en krachtens paragraaf 3.1 kunnen gedeputeerde staten aan personen of groepen van personen opdracht geven tot het terugbrengen van de stand van daarbij bepaalde diersoorten.
2. Gedeputeerde staten kunnen ten aanzien van één of meer van de door hen krachtens het eerste lid aangewezen personen of groepen van personen bepalen dat zij toegang hebben tot gronden, zo nodig met behulp van de sterke arm.
3. Gedeputeerde staten kunnen bepalen wat met de ingevolge het eerste lid bemachtigde dieren gebeurt.
4. Het eerste tot en met derde lid zijn van overeenkomstige toepassing op terugbrengen van de stand van exotische diersoorten en van verwilderde dieren.

§6.2 Jacht

Artikel 6.6

1. In afwijking van de artikelen 3.1, eerste en vierde lid, en 3.11, eerste lid, is het de jachthouder toegestaan bejaagbare soorten te vangen, te doden, en te verontrusten en met het oog daarop op te sporen ter uitoefening van de jacht, indien is voldaan aan het bij en krachtens deze paragraaf bepaalde.
2. Bejaagbare soorten als bedoeld in het eerste lid zijn:
  - a. fazant (*Phasianus colchicus*);
  - b. wilde eend (*Anas platyrhynchos*);
  - c. houtduif (*Columba palumbus*);
  - d. grauwe gans (*Anser anser*);
  - e. Canadese gans (*Branta canadensis*);
  - f. smient (*Anas penelope*);
  - g. kolgans (*Anser albifrons*);
  - h. patrijs (*Perdix perdix*);
  - i. haas (*Lepus europaeus*);
  - j. konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en
  - k. wild zwijn (*Sus scrofa*).
3. De jachthouder doet datgene wat een goed jachthouder betaamt om een redelijke stand van de in zijn jachtveld aanwezige bejaagbare soorten te handhaven dan wel, bij het ontbreken daarvan, te bereiken en om schade door in zijn jachtveld aanwezige bejaagbare soorten te voorkomen.
4. Het derde lid is niet van toepassing in gebieden die zijn aangewezen krachtens artikel 2.1.
5. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op de jachtopzichter of

anderen buiten het gezelschap van de jachthouder, indien de jachthouder daarvoor een schriftelijke en gedagtekende toestemming heeft gegeven, en is voldaan aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels.

Artikel 6.7

1. Het is uitsluitend toegestaan bij de uitoefening van de jacht gebruik te maken van:
  - a. geweren;
  - b. honden, niet zijnde lange honden;
  - c. gefokte jachtvogels van bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen soorten;
  - d. eendenkooien die voldoen aan bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels;
  - e. lokeenden of lokduiven, die niet blind of verminkt zijn;
  - f. fretten, en
  - g. buidels.
2. Het is verboden zich ter uitoefening van de jacht in het veld te bevinden met andere middelen dan die, bedoeld in het eerste lid.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de uitoefening van de jacht, indien die noodzakelijk zijn ter uitvoering van internationale verplichtingen.

Artikel 6.8

1. De jacht vindt uitsluitend plaats indien de jacht op een bejaagbare soort is geopend.
2. Provinciale staten bepalen bij verordening in hoeverre de jacht op een bejaagbare soort is geopend.
3. De jacht op bejaagbare soorten, opgenomen in bijlage II bij de Vogelrichtlijn, wordt niet geopend zolang de jonge vogels het nest nog niet hebben verlaten of gedurende de verschillende fasen van de broedperiode en, voor zover het trekvogels betreft, gedurende de broedperiode en de trek naar hun nestplaatsen.
4. De jacht op bejaagbare soorten wordt niet geopend gedurende het tijdvak van 15 februari tot en met 14 augustus.
5. Gedeputeerde staten kunnen, zolang bijzondere weersomstandigheden dat naar hun oordeel vergen, de jacht voor de hele provincie of een deel daarvan, voor een bepaalde tijd sluiten.

§6.3 Middelen

Artikel 6.9

1. Het is uitsluitend toegestaan een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet:
  - a. met een geldige jachtakte;
  - b. op een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen eisen, en
  - c. indien de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade waartoe het gebruik van het geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet aanleiding kan geven, door een verzekering is gedekt, overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan het gebruik van het geweer, bedoeld in het eerste lid, worden uitgesloten of beperkt en kunnen regels worden gesteld over:
  - a. de eisen aan het geweer;
  - b. het gebruik van munitie, waarbij ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu;
  - c. de soorten waarop het gebruik van het geweer betrekking heeft, en
  - d. de vaardigheden waarover bij het gebruik van het geweer beschikt moet worden.

Artikel 6.10

Het is de houder van de jachtakte toegestaan gebruik te maken van het geweer voor:

- a. de jacht;
- b. de uitvoering van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.7, 3.9, eerste en derde lid, en 3.11, derde lid;
- c. de uitvoering van artikel 3.16, tweede lid;
- d. voor de bestrijding van verwilderde dieren en bij ministeriële regeling aangewezen niet-invasieve exoten;
- e. het schieten van kleiduiven op zijn grond, en
- f. jachthondenproeven op zijn grond.

Artikel 6.11

1. De jachtakte wordt verleend door de korpschef van het regionale politiekorps in de regio waarin de woonplaats van de aanvrager is gelegen, of, indien deze niet woonachtig is in Nederland, bij de korpschef van het politiekorps in de regio

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

Haaglanden.

2. De jachtakte wordt uitsluitend verleend indien:
  - a. de aanvrager een door Onze Minister erkend jachtexamen met gunstig gevolg heeft afgelegd;
  - b. de aanvrager de leeftijd van achttien jaar heeft bereikt;
  - c. de aanvrager:
    - 1°. jachthouder is of toestemming heeft van de jachthouder tot uitoefening van de jacht in een jachtveld, of
    - 2°. in zijn hoedanigheid als grondgebruiker gerechtigd is tot het vangen en doden van diersoorten op grond van een ontheffing of een vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.7, 3.9, eerste en derde lid, en 3.11, derde lid, en
  - d. de aanvrager een geldig bewijs van de verzekering, bedoeld in artikel 3.20, eerste lid, onderdeel c, heeft overgelegd.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden eisen vastgesteld, waaraan het jachtexamen, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, moet voldoen om te worden erkend.
4. In afwijking van het tweede lid is het afleggen van een jachtexamen niet vereist voor degene die met gunstig gevolg een door de bevoegde autoriteit van een andere staat erkend jachtexamen heeft afgelegd en dat examen door Onze Minister als gelijkwaardig aan het in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde jachtexamen is erkend.
5. In afwijking van het bepaalde in het tweede lid, onderdeel c, kan degene die geen woonplaats in Nederland heeft een jachtakte verkrijgen die geldig is gedurende zes opeenvolgende in de vergunning vermelde dagen.
6. Een jachtakte als bedoeld in het zesde lid:
  - a. wordt uitsluitend verleend indien de aanvrager genoegzaam aantoont dat hij gerechtigd is te jagen in het land waarin hij zijn woon- of verblijfplaats heeft, en
  - b. is uitsluitend van toepassing indien de houder zich bevindt in gezelschap van een in Nederland woonachtige houder van een geldige jachtakte.
7. Het is degene die niet voorzien is van een jachtakte, verboden in het veld een geweer of een gedeelte van een geweer te dragen tenzij hij uit andere hoofde tot het gebruik van een geweer ter plaatse gerechtigd is.
8. Het is de houder van een jachtakte verboden een geweer te dragen op gronden waarop hij niet tot het gebruik van een geweer gerechtigd is.

Artikel 6.12

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- verzekering, bedoeld in artikel 3.20, eerste lid, onderdeel c.
2. De regels, bedoeld in het eerste lid, kunnen in elk geval betrekking hebben op:
    - a. de periode gedurende welke de verzekering de aansprakelijkheid voor voorvallen dekt, en
    - b. het vaststellen van een bedrag waarboven de verzekeringsplicht zich niet uitstrekt.
  3. De benadeelde heeft jegens de verzekeraar, door wie de aansprakelijkheid volgens deze wet is gedekt, een eigen recht op schadevergoeding tot het beloop van het in het tweede lid, onderdeel b, bedoelde bedrag. Het teniet gaan van zijn schuld aan de verzekerde bevrijdt de verzekeraar niet jegens de benadeelde, tenzij deze schadeloos is gesteld.
  4. Geen uit de wettelijke bepalingen omtrent de verzekeringsovereenkomst of uit deze overeenkomst zelf voortvloeiende nietigheid, verweer of verval kan door een verzekeraar aan een benadeelde worden tegengeworpen.
  5. De verzekeraar die ingevolge deze wet de schade van een benadeelde geheel of ten dele vergoedt, hoewel de aansprakelijkheid voor die schade niet door een met hem gesloten overeenkomst was gedekt, heeft voor het bedrag der schadevergoeding verhaal op de aansprakelijke persoon.
  6. Indien de overeenkomst een beding inhoudt dat de verzekerde persoonlijk voor een deel in de vergoeding van de schade zal bijdragen, blijft de verzekeraar niettemin jegens de benadeelde gehouden tot betaling van de schadeloosstelling die krachtens de overeenkomst ten laste van de verzekerde blijft.

Artikel 6.13

1. Het is uitsluitend toegestaan jachtvogels en eendenkooien te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet indien de gebruiker daartoe een opleiding heeft gevolgd.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de eisen bepaald waaraan de opleidingen, bedoeld in het eerste lid, voldoen.
3. Het is uitsluitend toegestaan jachtvogels te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet indien die behoren tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen vogelsoort.
4. Het is ieder ander dan de kooiker van een eendenkooi, waarvoor een recht van afpaling geldt, of degene die handelt met toestemming van die kooiker, verboden binnen de afpalingkring van die kooi handelingen te verrichten waardoor eenden binnen de afpalingkring kunnen worden verontrust.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is, indien redelijkerwijs niet kan worden gevegd dat de handelingen niet of op andere wijze dan wel op een ander tijdstip kunnen worden verricht, niet van toepassing op handelingen verricht:

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- a. ter uitvoering van openbare werken;
  - b. bij het gebruik en onderhoud van hetgeen door die werken is tot stand gebracht,
  - c. ter uitoefening van beroep of bedrijf.
6. Degene die opdracht heeft gegeven tot uitvoering van de in het vijfde lid bedoelde openbare werken, is verplicht de schade, welke uit de daartoe noodzakelijke handelingen voor het gebruik van de eendenkooi voortvloeit, aan de benadeelde te vergoeden.
  7. Het verbod, bedoeld in het eerste lid, is niet van toepassing voor zover een recht op afpaling op 1 april 1977 niet bestond.
  8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de wijze van afpaling van de eendenkooi.

§6.4 Overig

Artikel 6.14

1. Een ieder die een in het wild levend dier doodt of vangt voorkomt dat het dier onnodig lijdt.
2. Een ieder verhindert dat een dier dat hem toebehoort of onder zijn toezicht staat, in het veld dieren opspoort, doodt, verwondt, vangt of bemachtigt.

Artikel 6.15

1. Het is verboden door middel van bijvoeren de stand te bevorderen van:
  - a. edelherten;
  - b. damherten;
  - c. reeën, en
  - d. dieren van bejaagbare soorten.
2. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van het verbod, bedoeld in het eerste lid, indien sprake is van:
  - a. bijzondere weersomstandigheden, of
  - b. een tijdelijk natuurlijk voedseltekort en het welzijn van de dieren in het geding is.

Artikel 6.16

1. Het is het verboden zonder vergunning van Onze Minister van een Nederlands schip uit walvissen te vangen of te doden dan wel aan boord van een zodanig schip walvissen te verwerken.

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

2. Aan een vergunning als bedoeld in het eerste lid worden voorschriften verbonden ter bescherming van de walvisstand dan wel ter bevordering van het wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot walvissen.
3. Bij de voorschriften, bedoeld in het tweede lid, wordt verboden:
  - a. walvissen van bepaalde soorten, walvissen die een bepaalde lengte niet hebben bereikt en vrouwelijke walvissen die vergezeld worden door jonge walvissen, te vangen of te doden;
  - b. walvissen in bepaalde zeegebieden te vangen, te doden of te verwerken;
  - c. gedode walvissen niet, niet tijdig of niet volledig te verwerken.
4. De voorschriften, bedoeld in het derde lid, kunnen voorts onder meer regels inhouden omtrent het vangen, doden of verwerken van walvissen in bepaalde tijdvakken, omtrent het tijdstip, waarop de walvisvangst ieder seizoen moet worden gestaakt, omtrent de wijze van beloning van de harpoeniers en de bemanningen van de vaartuigen waarmee de walvisvangst wordt uitgeoefend, dan wel omtrent de door de vergunningplichtige met betrekking tot de walvisvangst te verstrekken gegevens.
5. Onze Minister kan aan de vergunning verbonden voorschriften wijzigen of intrekken dan wel aan die voorschriften nieuwe toevoegen.

Artikel 6.17

1. Het is verboden zich buiten gebouwen te bevinden met bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen die geschikt zijn voor het doden of vangen van dieren, of met materialen ter onmiddellijke vervaardiging van die middelen of van de krachtens het eerste lid aangewezen middelen, indien redelijkerwijs moet worden aangenomen dat die middelen of materialen voor het doden of vangen van dieren zullen worden gebruikt.
2. Bij een aanwijzing als bedoeld in het eerste lid wordt mede rekening gehouden met het belang te voorkomen dat een onnodig grote inbreuk op het welzijn van het te doden of te vangen dier wordt gemaakt.
3. Het is verboden mistnetten te vervoeren, te verkopen, ten verkoop aan te bieden, te kopen en onder zich te hebben.

HOOFDSTUK 7. HOUTOPSTANDEN

Artikel 7.1 Definities

1. Houtopstanden als bedoeld in dit hoofdstuk zijn houtopstanden die een zelfstandige eenheid vormen en die:
  - a. een grotere oppervlakte beslaan dan 10 are, of
  - b. in het geval van rijbeplanting, gerekend over het totaal aantal rijen, meer bomen omvatten dan 20.
2. In afwijking van het eerste lid heeft dit hoofdstuk geen betrekking op:
  - a. houtopstanden binnen de grens van bebouwing van een gemeente;
  - b. houtopstanden op erven en in tuinen;
  - c. fruitbomen, bedoeld voor teelt, en windschermen om boomgaarden;
  - d. Italiaanse populier, linde, paardenkastanje en treurwilg, met uitzondering van bij ministeriële regeling aangewezen lindesoorten die van nature in Nederland voorkomen;
  - e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
  - f. kweekgoed, en
  - g. wegbepantingen en eenrijige beplantingen langs landbouwgronden en waterwegen, voorzover bestaande uit populieren en wilgen.
3. De gemeenteraad stelt de grens, bedoeld in het tweede lid, onderdeel a, vast voor zijn gemeente. Op de voorbereiding van het besluit daartoe is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Artikel 7.2 Vellen in Natura2000-gebieden

- 1 Het is verboden een houtopstand in een Natura2000-gebied te vellen of te doen vellen zonder vergunning van Gedeputeerde staten.
- 2 Gedeputeerde staten kan een vergunning als bedoeld in lid 1 slechts verlenen indien:
  - a. de noodzaak tot het vellen conform het in artikel 3.3 omschreven beheerplan van het betreffende gebied is vastgesteld, en
  - b. geen strijdigheid optreedt met verplichtingen omschreven in de artikelen 5.1 en 5.6, eerste lid.

Artikel 7.3 Vellen buiten Natura2000-gebieden

1. Het is uitsluitend toegestaan een houtopstand te vellen of te doen vellen, na voorafgaande melding daartoe bij gedeputeerde staten.

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

2. De melding, bedoeld in het eerste lid, vindt ten minste één maand en ten hoogste één jaar voorafgaande aan de velling plaats.
3. Provinciale staten kunnen bij verordening regels stellen over de melding, bedoeld in het eerste lid. Deze regels kunnen in elk geval betrekking hebben op:
  - a. de gegevens die bij de melding worden verstrekt, en
  - b. de wijze waarop de melding wordt gedaan.
4. Gedeputeerde staten kunnen het vellen van houtopstanden telkens voor ten hoogste vijf jaar verbieden:
  - a. ter uitvoer van verplichtingen omschreven in de artikelen 5.1 en 5.6, eerste lid.
  - b. ter bescherming van bijzondere natuur- of landschapswaarden.

Artikel 7.4. Verplichting tot herbeplanting

1. De rechthebbende van de grond waarop de velling plaatsvindt, herbeplant op bosbouwkundig verantwoorde wijze de houtopstand binnen vijf drie jaren na het vellen.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op het tenietgaan van houtopstanden, anders dan door vellen.
3. De herbeplanting, bedoeld in het eerste lid, vindt plaats op dezelfde grond als waarop de velling heeft plaatsgevonden.
4. Gedeputeerde staten kan ontheffing verlenen van het bepaalde in het derde lid ten behoeve van herbeplanting op een andere grond, indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels.
5. De regels, bedoeld in het vierde lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de kwaliteit, oppervlakte en locatie van de andere grond en de natuurwaarde van de gevelde houtopstand.
6. De rechthebbende vervangt herbeplanting als bedoeld in het eerste lid, die niet is aangeslagen, binnen drie jaren na de herbeplanting.
7. Degene die de eigendom van grond, ten aanzien waarvan een plicht tot herbeplanting geldt op grond van het eerste of tweede lid, overdraagt of een beperkt recht daarop vestigt of overdraagt, stelt de verkrijger van die plicht op de hoogte en neemt die uitdrukkelijk op in de akte van levering.

Artikel 7.5. Uitzonderingen

A De artikelen 4.2, eerste en vierde lid, en 7.4 4.3, eerste lid, zijn is niet van toepassing op het vellen van houtopstanden ter uitvoering van:

- a. een instandhoudingsmaatregel als bedoeld in artikel 3.3 2.3;
- a. maatregelen omschreven in een vergunning als bedoeld in artikel 7.2, tweede

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

- lid,
- b. een verplichting als bedoeld in artikel 2.4, eerste of vierde lid, een plan dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 6, derde of vierde lid, van de Habitatrichtlijn, een vergunning die is verleend (voor een plan of project buiten een Natura2000-gebied) onder toepassing van artikel 3.8, waarbij tevens is voldaan aan de verplichtingen van de artikelen 5.1 en 5.6, eerste lid 6, derde of vierde lid, van de habitatrichtlijn, of een ontheffing of een vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, 3.7, 3.9, eerste en derde lid, en 3.15, derde lid
  - c. een voorschrift of voorwaarde gesteld aan een bij ministeriële regeling aangewezen subsidie voor beheer of ontwikkeling van natuur buiten Natura2000-gebieden, of
  - d. bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen activiteit van groot maatschappelijk belang.

Ex Artikel 4.5   Ontheffing en vrijstelling

- 1. Gedeputeerde staten kunnen in bijzondere gevallen van het bepaalde bij artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.4, eerste lid, al dan niet onder voorwaarden, ontheffing verlenen.
- 2. Bij provinciale verordening kan, al dan niet onder voorwaarden, geheel of gedeeltelijk vrijstelling worden verleend van het bepaalde bij artikel 4.2, eerste lid, en artikel 4.4, eerste lid.

Artikel 7.6   Afwijkende bevoegdheid

Provincies en gemeenten zijn ten aanzien van de onderwerpen waarin deze titel voorziet niet bevoegd regels te stellen ter bescherming van buiten de bebouwde kom gelegen:

- a. houtopstanden die deel uitmaken van bosbouwondernemingen die bij het Bosschap zijn geregistreerd;
- b. houtopstanden bestaande uit bomen als bedoeld in artikel 4.1, onderdelen c tot en met f.

HOOFDSTUK 8. VERGUNNINGEN EN ONTHEFFINGEN

Artikel 8.1

1. Op een aanvraag van een bij of krachtens deze wet vereiste vergunning of ontheffing wordt binnen dertien weken na de datum van ontvangst beslist.
2. Het bevoegd gezag kan de termijn eenmaal met zeven weken verlengen. Van deze verlenging wordt mededeling gedaan aan de aanvrager.
3. Ingeval artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn van toepassing is, wordt de aanvrager door het bevoegd gezag tijdig tevoren in de gelegenheid gesteld om voorstellen voor compenserende maatregelen te doen. Artikel 4.15 van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 8.2

1. Het bevoegd gezag zendt een afschrift van de aanvraag van een vergunning of ontheffing en van de ontvangstbevestiging aan burgemeester en wethouders van de gemeente waarin het project of de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft, zal worden gerealiseerd, onderscheidenlijk plaatsvinden.
2. Ingeval gedeputeerde staten het bevoegd gezag zijn, zenden zij een afschrift van de stukken, bedoeld in het eerste lid, tevens aan Onze Minister.
3. Ingeval één van Onze Ministers het bevoegd gezag is, zendt hij een afschrift van de stukken, bedoeld in het eerste lid, tevens aan gedeputeerde staten van de provincie waarin het project of de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft, zal worden gerealiseerd, onderscheidenlijk plaatsvinden.
4. Burgemeester en wethouders als bedoeld in het eerste lid, en ingeval één van Onze Ministers het bevoegd gezag is, gedeputeerde staten als bedoeld in het derde lid, kunnen binnen zes weken na de op de ontvangstbevestiging vermelde datum bij het bevoegd gezag hun zienswijze naar voren brengen.
5. Van een verlenging als bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, wordt tevens mededeling gedaan aan burgemeester en wethouders als bedoeld in het eerste lid.
6. Gedeputeerde staten zenden een afschrift van vergunningen en ontheffingen aan Onze Minister, en stellen hem op de hoogte van getroffen compenserende maatregelen als bedoeld in artikel 6, vierde lid, van de Habitatrichtlijn.

Artikel 8.3

1. Aan een vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.

3. Vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Artikel 8.4

1. Een bij of krachtens deze wet verleende vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken of gewijzigd indien:
  - a. de houder van een vergunning of ontheffing in strijd handelt met de hem verleende vergunning of ontheffing of de daaraan verbonden voorschriften of beperkingen;
  - b. de gegevens op grond waarvan de vergunning of ontheffing is verleend zodanig onjuist of onvolledig blijken te zijn dat, waren de juiste gegevens bekend geweest, een andere beslissing zou zijn genomen;
  - c. de vergunning of ontheffing in strijd met wettelijke voorschriften is verleend, of
  - d. de omstandigheden sedert het tijdstip waarop de vergunning of ontheffing is verleend zodanig zijn gewijzigd, dat deze niet, niet zonder beperkingen of voorwaarden of slechts onder andere beperkingen of voorwaarden zou zijn verleend indien deze omstandigheden op het tijdstip waarop de vergunning is verleend zouden hebben bestaan.
2. Een vergunning als bedoeld in artikel 2.7 wordt in elk geval ingetrokken of gewijzigd indien dat nodig is ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.
3. Een krachtens artikel 3.3, eerste lid, 3.4, derde lid, 3.7, eerste lid, 3.11, derde lid, 3.12, derde lid, 3.13 tweede lid, of 3.32, eerste lid, verleende vergunning of ontheffing kan tevens worden ingetrokken indien de houder van een vergunning of ontheffing, nadat die is verleend, onherroepelijk is veroordeeld:
  - a. wegens overtreding van een bij of krachtens hoofdstuk 3 gestelde bepaling, of indien tegen hem deswege een strafbeschikking is uitgevaardigd, of
  - b. wegens een feit strafbaar gesteld bij de Wet dieren voorzover het gedragingen als bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.13, 2.14 of 2.15 van die wet betreft, of indien hij vervolging deswege heeft voorkomen overeenkomstig de bepalingen van artikel 74 van het Wetboek van Strafrecht of hem wegens overtreding van het krachtens de voornoemde artikelen van de Wet dieren bepaalde een bestuurlijke boete als bedoeld in artikel 8.7 van de Wet dieren is opgelegd.

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

4. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de gevallen waarin de jachtakte, bedoeld in het eerste lid, wordt geweigerd of ingetrokken. Deze gevallen kunnen onder meer betrekking hebben op:
  - a. misbruik van de bevoegdheden, gegeven bij of krachtens deze wet;
  - b. misbruik van de bevoegdheid tot het voorhanden hebben van wapens en munitie;
  - c. het begaan van bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten.

HOOFDSTUK 9. FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 9.1

1. Het bevoegd gezag kent degene die in de vorm van een inkomensderving of een vermindering van de waarde van een onroerende zaak schade lijdt of zal lijden als gevolg van een krachtens deze wet door hem genomen, of door hem geacht te zijn genomen besluit, met uitzondering van een besluit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, op aanvraag een tegemoetkoming toe, voor zover de schade redelijkerwijs niet voor rekening van de aanvrager behoort te blijven en voor zover de tegemoetkoming niet voldoende anderszins is verzekerd.
2. Een aanvraag wordt ingediend binnen vijf jaar na het moment waarop de oorzaak, bedoeld in het eerste lid, onherroepelijk is geworden.
3. Het bevoegd gezag kan een schadebeoordelingscommissie instellen, en kan over de aanvraag het advies van deze schadebeoordelingscommissie inwinnen.
4. Bij de beslissing op de aanvraag betreft het bevoegd gezag in elk geval:
  - a. de voorzienbaarheid van de schadeoorzaak;
  - b. de mogelijkheden van de aanvrager om de schade te voorkomen of te beperken.
5. Binnen het normale maatschappelijke risico vallende schade blijft voor rekening van de aanvrager.
6. Indien het bevoegd gezag een tegemoetkoming toekent, vergoedt het bevoegd gezag daarbij ook:
  - a. de redelijkerwijs gemaakte kosten van rechtsbijstand en andere deskundig bijstand;
  - b. de wettelijke rente, te rekenen met ingang van de datum van ontvangst van de aanvraag.
7. De kosten van de schadebeoordelingscommissie worden de verzoeker niet in rekening gebracht.
8. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over:
  - a. de indiening en motivering van een aanvraag voor tegemoetkoming in de schade;
  - b. de procedure voor de behandeling van een aanvraag voor een tegemoetkoming in de schade;
  - c. de beoordeling van een aanvraag voor een tegemoetkoming in de schade;
  - d. de samenstelling van een door één van Onze Ministers in te stellen schadebeoordelingscommissie;
9. Bij de maatregel, bedoeld in het achtste lid, kunnen provinciale staten worden verplicht om over de onderwerpen, bedoeld in het achtste lid, bij verordening

regels vast te stellen.

10. Het bevoegd gezag geeft een beschikking binnen negen weken na ontvangst van het advies van de schadebeoordelingscommissie, of indien omtrent een verzoek om schadevergoeding geen advies krachtens het vierde lid is ingewonnen, binnen dertien weken na de dag waarop het verzoek om schadevergoeding is ingediend.

Artikel 9.2

1. Gedeputeerde staten verlenen in voorkomende gevallen tegemoetkomingen in geleden schade, aangericht door vogels of dieren als bedoeld in de artikelen 3.5, eerste lid, artikel 3.6, eerste lid, of 3.9.
2. Een tegemoetkoming als bedoeld in het eerste lid wordt slechts verleend voorzover een belanghebbende schade lijdt of zal lijden aangericht door dieren, behorende tot diersoorten als bedoeld in het eerste lid, en die schade redelijkerwijs niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven. Een tegemoetkoming wordt naar billijkheid bepaald.

Artikel 9.3

1. Onze Minister kan een vergoeding van kosten vragen overeenkomstig een door hem vast te stellen tarief voor de volgende handelingen:
  - a. de behandeling van een aanvraag van een vergunning of ontheffing bij of krachtens deze wet;
  - b. de behandeling van een aanvraag om een tegemoetkoming in de schade;
  - c. de afgifte van documenten die benodigd zijn op grond van het bepaal de bij of krachtens artikel 3.30, en
  - d. de afgifte van krachtens deze wet voorgeschreven ringen, merken of merktekens.
2. Indien op een aanvraag als bedoeld in artikel 6.1, eerste lid, geheel of ten dele positief wordt beslist, stort het bevoegd gezag aan de indiener de door hem betaalde vergoeding terug.

HOOFDSTUK 10. HANDHAVING

Artikel 10.1

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast:
  - a. de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren;
  - b. de door Onze Minister van Justitie op grond van artikel 17 van de Wet op de economische delicten met de opsporing van de bij of krachtens deze wet strafbaar gestelde feiten belaste ambtenaren, en
  - c. de bij besluit van gedeputeerde staten aangewezen ambtenaren.
2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid, onderdeel a, wordt mededeling gedaan door plaatsing in de Staatscourant.
3. In aanvulling op artikel 5:15, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht zijn de in het eerste lid bedoelde ambtenaren bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner.

Artikel 10.2

1. Gedeputeerde staten zijn bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens deze wet.
2. Onze Minister is bevoegd tot het opleggen van een last onder bestuursdwang in plaats van gedeputeerde staten ter handhaving van het bepaalde bij of krachtens :
  - a. de artikelen 2.4, eerste of derde lid, 2.8, tweede lid, 2.10, tweede lid, 3.1 tot en met 3.11, voor zover de last betrekking heeft op activiteiten of projecten van categorieën, aangewezen krachtens artikel 1.3, vierde lid of op activiteiten en projecten die plaatsvinden in of gevolgen hebben voor gebieden, behorende tot krachtens dat artikellid aangewezen categorieën;
  - b. artikel 2.5, in samenhang met artikel 2.12, eerste lid, onderdeel b;
  - c. de artikelen 3.17, 3.18, 3.20, 3.21 en 3.22, en
  - d. de artikelen 3.29, 3.26, 3.30, 3.31.

Artikel 10.3

1. Onverminderd het bepaalde in artikel 7.2 en artikel 117 van het Wetboek van Strafvordering kan Onze Minister bepalen dat planten of dieren of producten van planten of dieren die in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet binnen het grondgebied van Nederland zijn gebracht, op kosten van de eigenaar,

vervoerder, importeur of diens gemachtigde, worden teruggezonden naar het land van uitvoer of herkomst of naar enige andere plaats buiten Nederland worden gebracht die daarvoor naar het oordeel van Onze Minister geschikt is en in overeenstemming is met de doeleinden van de Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde en in het wild levende dier- en plantensoorten.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 7.2 kan Onze Minister bepalen dat levende dieren, behorend tot een beschermde inheemse diersoort, waarvan kan worden aangenomen dat zij zich in de natuur kunnen handhaven en die in strijd met het bepaalde bij of krachtens deze wet worden gehouden, op kosten van de eigenaar of van degene die deze dieren onder zich heeft, in hun natuurlijke leefomgeving in vrijheid worden gesteld.
3. Onder de in het eerste en tweede lid bedoelde kosten kunnen mede zijn begrepen de kosten van bewaring in verband met het transport naar de plaats van bestemming.
4. Indien niet tot terugzending of tot invrijheidstelling in de natuurlijke leefomgeving als bedoeld in het eerste onderscheidenlijk het tweede lid wordt besloten, kunnen de kosten van verzorging, huisvesting of opslag binnen Nederland geheel of gedeeltelijk in rekening worden gebracht bij de eigenaar, vervoerder, importeur of diens gemachtigde, bedoeld in het eerste lid. Bij ministeriële regeling kunnen terzake nadere regels worden gesteld.
5. Hetgeen krachtens het eerste, tweede, derde of vierde lid verschuldigd is, kan, verhoogd met de kosten vallende op de invordering, door de Staat worden ingevorderd bij dwangbevel medebrengende het recht van parate executie.
6. Geen invordering geschiedt dan nadat de schuldenaar schriftelijk is aangemaand om binnen de daarbij te stellen termijn van ten minste tien dagen alsnog aan zijn verplichtingen te voldoen. De aanmaning bevat de aanzegging, dat het verschuldigde bedrag, voorzover dit binnen de gestelde termijn niet wordt betaald, overeenkomstig het eerste lid van dit artikel zal worden ingevorderd.
7. Het dwangbevel wordt betekend en ten uitvoer gelegd op de wijze, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ten aanzien van vonnissen en authentieke akten voorgeschreven.
8. Verzet door de schuldenaar tegen de tenuitvoerlegging van een dwangbevel wordt ingesteld door dagvaarding van de Staat, voor de rechtbank van het arrondissement waarbinnen zijn woonplaats is gelegen.
9. Het verzet stuit de aanvang of de voortzetting van de tenuitvoerlegging niet, behoudens de bevoegdheid van de geëxecuteerde die het verzet heeft gedaan, om hieromtrent een voorziening bij voorraad uit te lokken.

Artikel 10.4

1. In dit artikel wordt onder overtreding verstaan: gedraging die in strijd is met het bepaalde bij en krachtens artikel 3.30.
2. Onze Minister kan een overtreder een bestuurlijke boete opleggen.
3. Bij algemene maatregel van bestuur worden regels gesteld over de hoogte van de bestuurlijke boete die voor een overtreding of voor categorieën van overtredingen ten hoogste kan worden opgelegd.
4. De op grond van het vierde lid te bepalen bestuurlijke boete bedraagt ten hoogste het bedrag dat is bepaald voor de vijfde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht, per overtreding begaan door een natuurlijke persoon, en ten hoogste het bedrag dat is bepaald voor de zesde categorie, bedoeld in artikel 23, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht per overtreding, begaan door een rechtspersoon of een vennootschap, of, indien dat meer is, 10 procent van de jaarmzet in het boekjaar voorafgaande aan het boekjaar waarin de boete wordt opgelegd.
5. Bij gebreke van volledige betaling binnen de gestelde termijn kan Onze Minister de verschuldigde boete invorderen bij dwangbevel.
6. Indien de ernst van de overtreding of de omstandigheden waaronder zij is begaan daartoe aanleiding geven, wordt zij aan het openbaar ministerie voorgelegd.
7. Indien ter zake van een overtreding aan de overtreder een bestuurlijke boete is opgelegd, dan wel een mededeling als bedoeld in artikel 5.50, tweede lid, onderdeel a, van de Algemene wet bestuursrecht is verzonden, heeft dit dezelfde rechtsgevolgen als een kennisgeving van niet verdere vervolging als bedoeld in artikel 246, eerste lid, van het Wetboek van Strafvordering.

HOOFDSTUK 11. OVERIG

Artikel 11.1

1. Tegen een op grond van deze wet genomen besluit, met uitzondering van een besluit als bedoeld in artikel 7.4, kan een belanghebbende beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
2. Tegen beschikkingen van de korpschef als bedoeld in de artikelen 3.22 en 5.4, vierde lid, staat, ingeval de jachtakte is geweigerd of ingetrokken of mede is geweigerd of ingetrokken om redenen als bedoeld in artikel 3.22, vierde lid, onderdeel b, of artikel 5.4, vierde lid, onderdeel a, onder 3, administratief beroep open bij Onze Minister van Veiligheid en Justitie.
3. Een beroep tegen een besluit tot vaststelling van een beheerplan als bedoeld in artikel 2.3 heeft uitsluitend betrekking op de beschrijvingen van projecten als bedoeld in artikel 2.10, eerste lid.
4. Geen beroep kan worden ingesteld tegen een besluit krachtens artikel 2.11.

Artikel 11.2

1. Een bestuursorgaan dat een plan vaststelt als bedoeld in artikel 2.8, eerste lid, dat met toepassing van artikel 2.9, vierde lid, is genomen, zendt een afschrift van het besluit tot vaststelling van het plan naar Onze Minister en brengt Onze Minister op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen, bedoeld in artikel 2.9, vierde lid, onderdeel c.
2. Onze Minister stelt de Commissie van de Europese Gemeenschappen op de hoogte van de genomen compenserende maatregelen, bedoeld in het eerste lid, en artikel 5.2, zesde lid.

Artikel 11.3

De voordracht voor een krachtens de artikelen [ ] vast te stellen algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overlegd.

Artikel 11.4

1. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan medewerking worden gevorderd van het bestuur van een productschap of een bedrijfschap als bedoeld in artikel 66 van de Wet op de bedrijfsorganisatie.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het eerste lid

IQuatro 2011/10-1 CONCEPT-WETSVOORSTEL BIODIVERSITEIT 1.0

kunnen de ingevolge het bepaalde bij of krachtens deze wet aan Onze Minister toekomende bevoegdheden tot het nemen van besluiten en tot het vaststellen van regels of nadere regels, alsmede aan Onze Minister opgedragen taken worden overgedragen.

3. Indien de in het eerste lid bedoelde medewerking bestaat uit het stellen van regelen of nadere regelen bij verordening, behoeft zodanige verordening de goedkeuring van Onze Minister.

HOOFDSTUK 12. OVERGANGSRECHT

- * Aanwijzing Natura 2000-gebied
- * Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebied
- * Beheerplannen
- * Beschikkingen aanschrijvingsbevoegdheid; voorschriften vergunningen Natura 2000 (buiten projecten met significante gevolgen)
- * Inhoud plannen ter uitvoering artikel 19j lid 1
- * Vergunningen projecten met significante gevolgen
- * Inhoud plannen met significante gevolgen
- * PAS (definitief en voorlopig)

Ontheffingen soorten

Vrijstellingen soorten

Jachtakte

Recht afpaling/eendenkooi

Examens jachtakte

Verplichtingen Boswet

Het verbod, bedoeld in artikel 3.5, eerste lid, is niet van toepassing ten aanzien van dieren en planten die uiterlijk op 10 juni 1994 overeenkomstig de op dat moment geldende regelgeving aan de natuur zijn onttrokken.

HOOFDSTUK 13. WIJZIGING ANDERE WETTEN

Artikel

Algemene douanewet (FF-wet) bijlage

Algemene wet bestuursrecht (Nb-wet), Bijlage

Crisis- en herstelwet (Nb-wet) art. 2.3, 2.9, 3.8, 4.1, (FF-wet) 2.3, 2.10

Kaderwet LNV-subsidies (Boswet) art. 9

Mijnbouwwet (Nb-wet) art. 141a

Spoedwet wegverbreding (Nb-wet) art. 9

Tracéwet (Nb-wet) art. 15

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Nb-wet) art. 2.14, 5.1

Wet ammoniak en veehouderij (Nb0wet) art. 2, 2a (ff-wet) art. 2

Wet basisregistraties kadaster en topografie (Nb-wet) art. VIII

Wet bodembescherming (Nb-wet) art. 99

Wet financieel statuut Koninklijk huis (ff-wet) art. 6

Wet milieubeheer (Boswet) Bijlage 1, (Nb-wet) 4.3, 4.9, 7.1, 7.2a, 7.6, §7.8, 7.26a, §7.9, 17.8, 17.9, bijlage 1, (FF-wet) 17.8, 17.9, bijlage 1

Wet op het RIVM (Nb-wet) art. 4

Wet uitvoering Verdrag van Aarhus (Nb-wet) art. V

Wet bestuurlijke lus Awb(Nb-wet) art. Va, VIIb

Wet op de economische delicten (Boswet, FF-wet, NB-wet) art. 1a

Wet toezicht accountantsorganisaties (FF-wet) bijlage

Wet verzelfstandiging Staatsbosbeheer (Boswet) art. 25

Wet wapens en munitie (ff) art. 26

HOOFDSTUK 14. SLOTBEPALINGEN

Artikel 14.1

De volgende wetten worden ingetrokken:

- a. Boswet;
- b. Flora- en faunawet;
- c. Natuurbeschermingswet 1998.

Artikel 14.2

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 14.3

Deze wet wordt aangehaald als: Wet **natuur biodiversiteit**.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te ....

nieuw art-lid	oud art-lid	implem. VR/HR
1. Algemene bepalingen		
Definities		
1.1-1	1.1-1	
1.1-2	1.1-1	
1.1-3	1.1-2	
Toepassingsbereik		
1.2-1	1.2-1	
1.2-2	1.2-2	
Bevoegd gezag		
1.3-1	1.3-1	
1.3-2	1.3-2	
1.3-3	1.3-3	
1.3-4	1.3-4	
Wijzigingen EG-maatr.		
1.4	1.5-1	
	1.5-2	

nieuw art-lid	oud art-lid	implem. VR/HR
2. Uitgangspunt, enz		
§2.1. Uitgangspunten		
Doelstelling VR		
2.1-1		1/
2.1-2		2/
Doelstelling HR		
2.2-1		/2-1
2.2-2		/2-2,3
SDF		
2.3-1		11
2.3-2		11
2.3-3		11
Doelstelling EHS		
2.4-1		
2.4-2		
Delegatie		
2.5-1	8.1-1	/2.1
2.5-2	8.1-2	/2.2
2.5-3		
2.5-4		
Programma's		
2.6-1	2.11-1	
2.6-2	2.11-2	
2.6-3	2.11-3	
Econ. vereisten		
2.7	1.4	/2.3
§2.2 Monitoring		
Nat Inst Natuurge		
2.8-1		/11
2.8-2		/11
2.8-3		/11
§2.3. Verslaglegging		
Verslag ex art 9 VR		
2.9-1		9.3/
2.9-2		
Verslag ex art. 16 HR		
2.10-1		/16.2
2.10-2		
Verslag ex art. 17HR		
2.11-1		/17
2.11-2		/17
Verslag N2k-gebieden		
2.12-1		
2.12-2		
2.12-3		
Alg verslaglegging		
2.13-1	8.5-1	
2.13-2	8.5-2	
2.13-3	8.5-3	
2.13-4	8.5-4	
2.13-5	8.5-5	
2.13-6	8.5-6	
2.13-7	8.5-7	
2.13-8	8.5-8	
2.13-9	8.5-9	

nieuw art-lid	oud art-lid	implem. VR/HR
3. Gebieden		
§3.1 Gebieden & doelst.		
Selectie en aanwijzing		
3.1-1		/4.1
3.1-2		/4.1
3.1-3		3.2;4.1,2/
3.1-4	2.1-1	/4.4
3.1-5	2.1-2	
3.1-6	2.1-3	/4.1
3.1-7	2.1-4	4.1,2/4.1
3.1-8	2.1-5	
3.1-9	2.1-6	/4.4
§3.2. Beschermingsmaa		
Maatregelen		
3.2-1	2.2-1	/6.1
3.2-2		
3.2-3		/6.1
3.2-4	2.2-2	/6.2;7
Beheerplan		
3.3-1	2.3-1	/6.1
3.3-2	2.3-2	/2.3;6.1
3.3-3	2.3-3	1,3,2/6.1
3.3-4		
3.3-5		/6.3
3.3-6	2.3-4	
3.3-7	2.3-5	
	2.3-6	
Activiteiten		
3.4-1	2.4-1	/6.2
3.4-2	2.4-1	/6.2
3.4-3	2.4-2	
	2.4-3	
3.4-4	2.4-4	
3.4-5	2.4-5	
Toegang gebieden		
3.5-1	2.5-1	
3.5-2	2.5-2	
3.5-3	2.5-3	
Uitvoeringsbevoegd.		
3.6-1	2.6-1	
3.6-2	2.6-2	
3.6-3	2.6-3	
Voorzorgsbeginsel		
3.7	2.7	
§3.3. Plannen, projecten		
Passende beoordeling		
3.8-1		/6.3
3.8-2	2.8-2	/6.3
3.8-3	2.8-3	/6.3,4
3.8-4	2.8-1	
	2.8-4	
	2.8-5	
Compenserende maatr.		
	2.9-1	
3.9-1	2.9-2	/6.4
3.9-2	2.9-3	/6.4
3.9-3		
3.9-4		
3.9-5	2.9-4	/4.1
Uitzonderingen		
	2.10-1	
	2.10-2	
	2.10-3	
	2.10-4	
	2.10-5	
§3.4. Afw. bevoegd		
Afw bevoegdheden		
3.10-1	2.12-1	
3.10-2	2.12-2	
3.10-3	2.12-3	
3.10-4	2.12-4	
3.10-5	2.12-5	

nieuw art-lid	oud art-lid	implem. VR/HR
4. EHS		
4.1-1	8.3-1	
4.1-2	8.3-2	
4.1-3		/10
4.1-4	8.3-3	
4.1-5	8.3-4	
4.1-6	8.3-5	
4.1-7	8.3-6	
	8.4	
5. Soorten		
§5.1. Soorten VHR		
§5.1.1. Soorten VR		
Verplichtingen		
5.1-1		3.1/
5.1-2		3.2/
Verbodsbepalingen		
5.2-1	3.1-1	5a/
5.2-2	3.1-2	5b/
5.2-3	3.1-3	5c/
5.2-4	3.1-4	5d/
5.2-5	3.2-6	5e/
Commerciële activiteite		
5.3-1	3.2-1	6.1/
5.3-2	3.2-2	6.2/
5.3-3	3.2-3	6.3/
5.3-4	3.2-4	6.3/
5.3-5	3.2-5	6.3/
Ontheffing, vrijstelling		
5.4-1		
5.4-2	3.3-1	9.2e/
5.4-3	3.3-2	9.2e/
5.4-4	3.3-3	9.1/
5.4-5	3.3-4	9.2/
	3.3-5	
	3.3-6	
	3.3-7	
Uitzonderingen		
5.5-1	3.4-1	8/
5.5-2	3.4-2	
5.5-3	3.4-3	
§5.1.2. Soorten HR		
Verplichtingen		
5.6-1		/12.1
5.6-2		/12.4
Verbodsbepalingen		
5.7-1	3.5-1	/12.1
5.7-2	3.5-2	/12.1
5.7-3	3.5-3	/12.1
5.7-4	3.5-4	/12.1
5.7-5	3.5-5	/13.1
5.7-6	3.5-6	/12.2;13.1
5.7-7		
Ontheffing		
5.8-1	3.7-1	/16.1
	3.7-2	
5.8-2	3.7-3	/16.1
	3.7-4	
	3.7-5	
	3.7-6	
Exploitatie		
5.9-1	3.6-1	/14.1
5.9-2	3.6-2	/14.2
5.9-3	3.6-3	
Middelen		
5.10	3.8-1	/15
	3.8-2	
Overeenk. Toepass.		
5.11-1	3.9-1	
5.11-2	3.9-2	
5.11-3	3.9-3	

nieuw art-lid	oud art-lid	implem. VR/HR
§5.2. Over inh. srten		
Verplichtingen		
5.12-1	3.10-1	
5.12-2	3.10-2	
5.12-3	3.10-3	
Onttrekkingsverbod		
5.13		
§5.3. Introductie in de na		
Uitzetten planten, diere		
5.14-1	3.29-1	11/6.2
5.14-2		/6.2
5.14-3	3.29-2	
5.14-4	3.29-3	
5.14-5	3.29-4	
5.14-6		
Exoten		
5.15-1	3.30-1	11/
5.15-2	3.30-2	11/
	3.29-5	
Invasieve exoten		
5.16-1	3.16-1	11/6.2
5.16-2	3.16-2	11/6.2
5.16-3	3.16-3	
§5.4. Handel, bezit,		
Grondslag		
5.17	3.25	
Voorschr., maatr.		
5.18-1	3.26-1	
5.18-2	3.26-2	
5.18-3	3.26-3	
5.18-4	3.26-4	
5.18-5		
5.18-6	3.26-5	
6. Schade, Faunab., Jac		
§6.1 Schadeb. en faunab		
6.1	3.11	
6.2	3.12	
6.3	3.13	
6.4	3.14	
6.5	3.15	
§6.2 Jacht		
6.6	3.17	
6.7	3.18	
6.8	3.19	
§6.3 Middelen		
6.9	3.20	
6.10	3.21	
6.11	3.22	
6.12	3.23	
6.13	3.24	
§6.4 Overig		
6.14	3.27	
6.15	3.28	
6.16	3.31	
6.17	3.32	
7. Houtopstanden		
Definities		
7.1-1	4.1-1	
7.1-2	4.1-2	
7.1-3	4.1-3	
Vellen in N2k		
7.2-1		
7.2-2		
Vellen buiten N2k		
7.3-1	4.2-1	
7.3-2	4.2-2	
7.3-3	4.2-3	
7.3-4	4.2-4	

nieuw art-lid	oud art-lid	implem. VR/HR
Herplantplicht		
7.4-1	4.3-1	
7.4-2	4.3-2	
7.4-3	4.3-3	
7.4-4	4.3-4	
7.4-5	4.3-5	
7.4-6	4.3-6	
7.4-7	4.3-7	
Uitzonderingen		
7.5	4.4	
Ontheff, vrijstelling		
	4.5-1	
	4.5-2	
Afw bevoegdheid		
7.6	4.6	
8. Verg., ontheff.		
8.1	5.1	
8.2	5.2	
8.3	5.3	
8.4	5.4	
9. Fin. bepalingen		
9.1	6.1	
9.2	6.2	
9.3	6.3	
10. Handhaving		
10.1	7.1	
10.2	7.2	
10.3	7.3	
10.4	7.4	
11. Overig		
11.1	9.1	
11.2	9.2	
11.3	9.3	
11.4	9.4	
12	10	
13	11	
14. Slotbepalingen		
14.1	12.1	
14.2	12.2	
14.3	12.3	

	nieuw
	ongewijzigd
	gewijzigd
	vervallen
	niet beoordeeld

Overzicht van de soorten (niet vogels) waarvoor maatregelen van kracht zijn ingevolge:

- Richtlijn 92/43/EEG, inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn, 1992)
- Convention on the Conservation of European Wildlife and Natural Habitats (Conventie van Bern, 1979)
- Besluit 82/461/EEG, Verdrag inzake de bescherming van trekkende wilde diersoorten (Conventie van Bonn, 1982)

HR II: Habitatrichtlijn bijlage II:	soorten waarop gebiedsbescherming van toepassing is
HR IV: Habitatrichtlijn bijlage IV:	strikt beschermde planten- en diersoorten
HRV: Habitatrichtlijn bijlage V:	soorten die onder voorwaarden aan de natuur mogen worden onttrokken
Bern I: Conventie van Bern, bijl I:	strikt beschermde plantensoorten
Bern II: Conventie van Bern, bijl II:	strikt beschermde diersoorten
Bern III: Conventie van Bern, bijl III:	soorten die onder voorwaarden aan de natuur mogen worden onttrokken
Bonn I: Conventie van Bonn, bijl I:	strikt beschermde trekkende diersoorten
Bonn II: Conventie van Bonn, bijl II:	trekkende soorten waarvoor internationale maatregelen moeten worden genomen

SYSTEMATISCHE LIJST

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	HR			Bern			Bonn	
		II	IV	V	I	II	III	I	II
ZOOGDIEREN									
Insecteneters									
Crocidura leucodon	Veldspitsmuis							+	
Crocidura russula	Huisspitsmuis							+	
Erinaceus europaeus	Egel							+	
Neomys fodiens	Waterspitsmuis							+	
Sorex araneus	Gewone bosspitsmuis							+	
Sorex coronatus	Tweekleurige bosspitsmuis							+	
Sorex minutus	Dwergspitsmuis							+	
Vleermuizen									
Rhinolophus ferrumequinum	Grote hoefijzerneus	+	+					+	
Rhinolophus hipposideros	Kleine hoefijzerneus	+	+					+	
Barbastella barbastellus	Mopsvleermuis	+	+					+	
Eptesicus nilssonii	Noordse vleermuis		+					+	
Eptesicus serotinus	Laatvlieger		+					+	
Myotis bechsteini	Bechstein's vleermuis	+	+					+	
Myotis brandti	Brandt's vleermuis		+					+	
Myotis dasycneme	Meervleermuis	+	+					+	
Myotis daubentonii	Watervleermuis		+					+	
Myotis emarginatus	Ingekorven vleermuis	+	+					+	
Myotis myotis	Vale vleermuis	+	+					+	
Myotis mystacinus	Baardvleermuis		+					+	
Myotis nattereri	Franjestaart		+					+	
Nyctalus lasiopterus	Grote rosse vleermuis		+					+	
Nyctalus leisleri	Bosvleermuis		+					+	
Nyctalus noctula	Rosse vleermuis		+					+	
Pipistrellus nathusii	Ruige dwergvleermuis		+					+	
Pipistrellus pipistrellus	Dwergvleermuis		+						+
Plecotus auritus	Grootoorvleermuis		+					+	
Plecotus austriacus	Grijze grootoorvleermuis		+					+	
Vespertilio murinus	Tweekleurige vleermuis		+					+	
Roofdieren									
Lutra lutra	Europese otter	+	+					+	
Lynx lynx	Euraziatische lynx	+	+	+				+	
Martes foina	Steenmarter								+
Martes martes	Boommarter			+				+	
Meles meles	Euraziatische das							+	
Mustela erminea	Hermelijn							+	
Mustela nivalis	Wezel							+	
Mustela putorius	Bunzing			+				+	
Vinpotigen									
Cystophora cristata	Klapmuts			+				+	
Halichoerus grypus	Grijze zeehond	+		+				+	
Odobenus rosmarus	Walrus							+	
Phoca groenlandica	Zadelrob			+				+	
Phoca hispida saimensis	Ringelrob	+	+					+	
Phoca vitulina	Gewone zeehond	+		+				+	
Walvisachtigen									
Balaenoptera acutorostrata	Dwergvinvis		+					+	
Balaenoptera borealis	Noodse vinvis		+					+	

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	HR			Bern			Bonn	
		II	IV	V	I	II	III	I	II
Alosa alosa	Elft	+		+			+		
Alosa fallax	Fint	+		+			+		
Barbus barbus	Barbeel								
Chondrostoma nasus	Sneep						+		
Cobitis taenia	Kleine modderkruiper	+					+		
Coregonus lavaretus	Grote marene			+			+		
Coregonus oxyrinchus	Gewone houting	+	+				+		
Cottus gobio	Rivierdonderpad	+							
Lampetra fluviatilis	Rivierprik	+		+			+		
Lampetra planeri	Beekprik	+					+		
Leucaspis delineatus	Vetje						+		
Misgurnus fossilis	Grote modderkruiper	+					+		
Petromyzon marinus	Zeeprik	+					+		
Pomatoschistus microps	Brakwatergrondel						+		
Pomatoschistus minutus	Dikkopje						+		
Proterorhinus marmoratus	Marm grondel						+		
Rhodeus sericeus amarus	Bittervoorn	+					+		
Salmo salar	Zalm	+		+			+		
Silurus glanis	Meerval						+		
Thymallus thymallus	Vlagzalm						+		
ONGEWERVELDE DIEREN									
Anisus vorticulus	Platte schijfhoren	+	+						
Astacus astacus	Rivierkreeft			+			+		
Helix pommatia	Wijngaardslak			+			+		
Hirudo medicinalis	Medicinale bloedzuiger			+			+		
Unio crassus	Bataafse stroommossel	+	+						
Vertigo angustior	Nauwe korfslak	+							
Vertigo moulinsiana	Zeggekorfslak	+							
Libellen									
Aeschna viridis	Groene glazenmaker		+				+		
Leucorrhina albifrons	Oostelijke witsnuitlibel		+				+		
Leucorrhina caudalis	Sierlijke witsnuitlibel		+				+		
Leucorrhina pectoralis	Gevlekte witsnuitlibel	+	+				+		
Ophiogomphus cecilia	Gaffellibel	+	+				+		
Oxygastra curtisii	Bronslibel	+	+				+		
Stylurus flavipes	Rivierrombout		+				+		
Sympecma braueri	Noordse winterjuffer		+				+		
Coenagrion mercuriale	Mercurwaterjuffer	+					+		
Kevers									
Cerambyx cerdo	Heldenbok	+	+				+		
Dytiscus latissimus	Brede geelrandwaterroofkever	+	+				+		
Graphoderus bilineatus	Gestreepte waterroofkever	+	+				+		
Lucanus cervus	Vliegend hert	+						+	
Osmoderma eremita	Juchtleerkever	+	+				+		
Vlinders									
Coenonympha hero	Zilverstreephoerbeestje		+				+		
Euphydryas aurinia	Moerasparelmoervlinder	+					+		
Lopinga achine	Boszandoog		+				+		
Lycaena dispar	Grote vuurvlinder	+	+				+		
Maculinea arion	Thijmblauwtje		+				+		
Maculinea nausithous	Donker pimperlblauwtje	+	+				+		
Maculinea teleius	Pimperlblauwtje	+	+				+		
Parnassius apollo	Apollovlinder		+				+		
Proserpinus proserpina	Theunisbloempijlstaart		+				+		
PLANTEN									
Vaatplanten									
Apium repens	Kruipend moersschem	+					+		
Arnica montana	Valkruid			+					
Galanthus nivalis	Gewoon sneeuwkllokje			+					
Liparis loeselii	Groenknolorchis	+					+		
Luronium natans	Drijvende waterweegbree	+					+		
Sisymbrium supinum	Liggende raket	+					+		
Spiranthes aestivalis	Zomerschroeforchis		+				+		

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	HR			Bern			Bonn	
		II	IV	V	I	II	III	I	II
Varens & Mossen									
Drepanocladus vernicosus	Geel schorpioenmos	+			+				
Leucobryum glaucum	Kussentjesmos			+					
Lycopodium annotium	Stekende wolfsklauw			+					
Lycopodium clavatum	Grote wolfsklauw			+					
Lycopodium complanatum	Kleine wolfsklauw			+					
Lycopodium inundatum	Moeraswolfsklauw			+					
Lycopodium selago	Dennenwolfsklauw			+					
Orthotrichum rogeri	Tonghaarmuts	+			+				
Salvinia natans	Kleine vlotvaren				+				
Sphagnum spec.	Veenmos (30 soorten)			+					
Korstmossen									
Cladina arbuscula	Gebogen rendiermos			+					
Cladina ciliata	Sierlijk rendiermos			+					
Cladina mitis	--			+					
Cladina portentosa	Open rendiermos			+					
Cladina rangiferina	Echt rendiermos			+					

ALPHABETISCHE LIJST FAUNA

Adder	Vipera berus						+		
Alpenwatersalamander	Triturus alpestris							+	
Apollovlinder	Parnassius apollo		+				+		
Baardvleermuis	Myotis mystacinus		+				+		
Barbeel	Barbus barbus								
Bastaardkikker	Rana esculenta			+				+	
Bataafse stroommossel	Unio crassus	+	+						
Bechstein's vleermuis	Myotis bechsteini	+	+				+		
Beekprik	Lampetra planeri	+						+	
Bittervoorn	Rhodeus sericeus amarus	+						+	
Boomkikker	Hyla arborea		+				+		
Boommarter	Martes martes			+				+	
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri		+				+		
Boszandoog	Lopinga achine		+				+		
Brakwatergrondel	Pomatoschistus microps							+	
Brandt's vleermuis	Myotis brandti			+			+		
Brede geelrandwaterroofkever	Dytiscus latissimus	+	+				+		
Bronslibel	Oxygastra curtisii	+	+				+		
Bruine kikker	Rana temporaria			+				+	
Bruinvis	Phocoena phocoena	+	+				+		
Bultrug	Megaptera novaeangliae		+				+		+
Bunzing	Mustela putorius			+				+	
Damhert	Dama dama							+	
Dikkopje	Pomatoschistus minutus							+	
Donker pimpernelblauwtje	Maculinea nausithous	+	+				+		
Dwergpotvis	Kogia breviceps		+				+		
Dwergspitsmuis	Sorex minutus							+	
Dwergvinvis	Balaenoptera acutorostrata		+				+		
Dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus		+					+	
Edelhert	Cervus elaphus							+	
Eekhoorn	Sciurus vulgaris							+	
Egel	Erinaceus europaeus							+	
Eikelmuis	Eliomys quercinus							+	
Elft	Alosa alosa	+		+				+	
Euraziatische das	Meles meles							+	
Euraziatische lynx	Lynx lynx	+	+	+				+	
Europees ree	Capreolus capreolus							+	
Europese bever	Castor fiber	+	+	+				+	
Europese otter	Lutra lutra	+	+				+		
Fint	Alosa fallax	+		+				+	
Franjestaart	Myotis nattereri		+				+		
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia	+	+				+		
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata	+	+				+		
Gestippelde alver	Alburnoides bipunctatus							+	
Gestreepte dolfijn	Stenella coeruleoalba		+				+		
Gestreepte waterroofkever	Graphoderus bilineatus	+	+				+		

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	HR			Bern			Bonn	
		II	IV	V	I	II	III	I	II
Gevlekte witsnuitlibel	Leucorrhina pectoralis	+	+			+			
Gewone bosspitsmuis	Sorex araneus						+		
Gewone dolfijn	Delphinus delphis		+			+			
Gewone houting	Coregonus oxyrinchus	+	+				+		
Gewone pad	Bufo bufo						+		
Gewone spitsnuitdolfijn	Mesoplodon bidens		+			+			
Gewone steur	Acipenser sturio	+	+			+			
Gewone vinvis	Balaenoptera physalus		+			+			
Gewone zeehond	Phoca vitulina	+		+			+		
Gladde slang	Coronella austriaca		+			+			
Griend	Globicephala melas		+			+			
Grijze dolfijn	Grampus griseus		+			+			
Grijze grootoorvleermuis	Plecotus austriacus		+			+			
Grijze zeehond	Halichoerus grypus	+		+			+		
Groene glazenmaker	Aeschna viridis		+			+			
Grootoorvleermuis	Plecotus auritus		+			+			
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrumequinum	+	+			+			
Grote marene	Coregonus lavaretus			+			+		
Grote modderkruiper	Misgurnus fossilis	+					+		
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus		+			+			
Grote vuurvliinder	Lycaena dispar	+	+			+			
Haas	Lepus europaeus						+		
Hamster	Cricetus cricetus		+	+		+			
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius		+				+		
Hazelworm	Anguis fragilis						+		
Heikikker	Rana arvalis		+			+			
Heldenbok	Cerambyx cerdo	+	+			+			
Hermelijn	Mustela erminea						+		
Huisspitsmuis	Crocodyrus russula						+		
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus	+	+			+			
Juchtleerkever	Osmoderma eremita	+	+			+			
Kamsalamander	Triturus cristatus	+	+			+			
Kemp's zeeschildpad	Lepidochelys kempii		+			+		+	
Klapmuts	Cystophora cristata			+			+		
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros	+	+			+			
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia	+					+		
Kleine watersalamander	Triturus vulgaris						+		
Knoflookpad	Pelobates fuscus		+			+			
Laatvlieger	Eptesicus serotinus		+			+			
Lederschildpad	Dermodochelys coriacea		+			+		+	+
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara						+		
Marmergrondel	Proterorhinus marmoratus						+		
Medicinale bloedzuiger	Hirudo medicinalis			+			+		
Meerkikker	Rana ridibunda			+			+		
Meerval	Silurus glanis						+		
Meervleermuis	Myotis dasycneme	+	+			+			
Mercurwaterjuffer	Coenagrion mercuriale	+				+			
Moerasparelmoervliinder	Euphydryas aurinia	+				+			
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus	+	+			+			
Muurhagedis	Podarcis muralis		+			+			
Narwal	Monodon monocerus		+			+			
Nauwe korfslak	Vertigo angustior	+							
Noodse vinvis	Balaenoptera borealis		+			+			
Noordelijke butskop	Hyperoodon ampullatus		+			+			
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii		+			+			
Noordse winterjuffer	Sympecma braueri		+			+			
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus arenicola	+	+						
Onechte karetschildpad	Caretta caretta	+	+			+			+
Oostelijke witsnuitlibel	Leucorrhina albifrons		+			+			
Orca	Orcinus orca		+			+			
Pimpernelblauwtje	Maculinea teleius	+	+			+			
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus	+	+						
Poelkikker	Rana lessonae		+				+		
Potvis	Physeter macrocephalus		+			+			
Ringelrob	Phoca hispida saimensis	+	+			+			

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	HR			Bern			Bonn	
		II	IV	V	I	II	III	I	II
Ringslang	Natrix natrix						+		
Rivierdonderpad	Cottus gobio	+							
Rivierkreeft	Astacus astacus			+			+		
Rivierprik	Lampetra fluviatilis	+		+			+		
Rivierrombout	Stylurus flavipes		+			+			
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula		+			+			
Rugstreeppad	Bufo calamita		+			+			
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii		+			+			
Sierlijke witsnuitlibel	Leucorrhina caudalis		+			+			
Sneep	Chondrostoma nasus						+		
Soepschildpad	Chelonia mydas	+	+			+			+
Steenmarter	Martes foina						+		
Theunisbloempijlstaart	Proserpinus proserpina		+			+			
Thijmblauwtje	Maculinea arion		+			+			
Tuimelaar	Tursiops truncatus	+	+			+			
Tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus						+		
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus		+			+			
Vale vleermuis	Myotis myotis	+	+			+			
Veldspitsmuis	Crocidura leucodon						+		
Vetje	Leucaspius delineatus						+		
Vinpootsalamander	Triturus helveticus						+		
Vlagzalm	Thymallus thymallus						+		
Vliegend hert	Lucanus cervus	+					+		
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans		+			+			
Vuursalamander	Salamandra salamandra						+		
Walrus	Odobenus rosmarus					+			
Waterspitsmuis	Neomys fodiens						+		
Watervleermuis	Myotis daubentonii		+			+			
Wezel	Mustela nivalis						+		
Wijngaardslak	Helix pommatia			+		+	+		
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus		+			+			
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus albirostris		+			+			
Witte dolfijn	Delphinapterus leucas		+						+
Zadelrob	Phoca groenlandica			+			+		
Zalm	Salmo salar	+		+			+		
Zandhagedis	Lacerta agilis		+			+			
Zeeprik	Petromyzon marinus	+					+		
Zeggekorfslak	Vertigo moulinsiana	+							
Zilverstreephoobeestje	Coenonympha hero		+			+			
Zwarte zwaardwalvis	Pseudorca crassidens		+			+			
ALPHABETISCHE LIJST FLORA									
--	Cladina mitis			+					
Dennenwolfsklauw	Lycopodium selago			+					
Drijvende waterweegbree	Luronium natans	+			+				
Echt rendiermos	Cladina rangiferina			+					
Gebogen rendiermos	Cladina arbuscula			+					
Geel schorpioenmos	Drepanocladus vernicosus	+			+				
Gewoon sneeuwkllokje	Galanthus nivalis			+					
Groenknolorchis	Liparis loeselii	+			+				
Grote wolfsklauw	Lycopodium clavatum			+					
Kleine vlotvaren	Salvinia natans				+				
Kleine wolfsklauw	Lycopodium complanatum			+					
Kruipend moersschem	Apium repens	+			+				
Kussentjesmos	Leucobryum glaucum			+					
Liggende raket	Sisymbrium supinum	+			+				
Moeraswolfsklauw	Lycopodium inundatum			+					
Open rendiermos	Cladina portentosa			+					
Sierlijk rendiermos	Cladina ciliata			+					
Stekende wolfsklauw	Lycopodium annotinum			+					
Tonghaarmuts	Orthotrichum rogeri	+			+				
Valkruid	Arnica montana			+					
Veenmos (30 soorten)	Sphagnum spec.			+					
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis		+		+				

Toelichting bij het concept-wetsvoorstel Biodiversiteit

Hoofdstuk 1

- Art. 1.1,1-c. In een GCB zijn, anders dan in een SBZ, uitsluitend de verplichtingen van Habitatrichtlijn artikel 6, tweede en derde lid, van kracht. Het onderscheid tussen de twee regimes is daarom van aanmerkelijk belang.
- Art. 1.1,1-f. Het gebruik van de term Natura2000-gebied voor twee typen gebieden met een juridisch verschillende status leidt tot verwarring. Daarom wordt voorgesteld uitsluitend te werken met de begrippen SBZ en GCB. Gebruik van de term Natura2000-gebied in generieke zin is weliswaar mogelijk mits het onderscheid in de wetgeving voldoende duidelijk wordt gemaakt
- Art. 1.1,1. -omgevingsvergunning. Verwijzing naar wetgeving waarmee de richtlijnverplichting niet conform zouden worden uitgevoerd is onmogelijk. De richtlijnen kennen dergelijke vormen niet. Het belangrijkste argument om uitzonderingen te maken lijkt telkens het vermijden van de passende beoordeling (kost tijd en geld), maar die moet gewoon uitgevoerd worden voor elk plan of project, hoe dringend of hoe belangrijk dan ook.
- Art. 1.1,1-i. Het is van fundamenteel belang dat het SDF wordt gedefinieerd. De gebiedsgegevens van het SDF zijn het enige juridische uitgangspunt voor doelstellingen en maatregelen in Natura2000-gebieden.
- Art. 1.1,1. verdragen Bern, Bonn. niet rechtstreeks bindend, vormt de grondslag van de bijlagen van de Habitatrichtlijn niet rechtstreeks bindend, vormt de grondslag voor de trekkende vogelsoorten enz, verdisconteerd in de richtlijnen
- Art. 1.1,2-e. Alle in gevangenschap gehouden niet inheemse (onder)soorten zijn exoten. Als ze ontsnappen betekent dat niet automatisch dat ze invasief zullen worden. Er zijn echter wel (onder)soorten die in aanzienlijke hoeveelheden worden geïmporteerd en niet bij gespecialiseerde instellingen c.q. liefhebbers/kwekers terechtkomen. Een aantal daarvan kan als potentieel invasief worden gekarakteriseerd (kikkers uit Zuid-Europa, Geelwangschildpadjes); maatregelen liggen in dit verband voor de hand en zou kunnen worden geregeld in een AMvB invasieve exoten.
- Art. 1.1,2-h. Voor diersoorten als b.v. Wolf, Lynx, Eland of Wisent behoort Nederland niet tot het natuurlijke verspreidingsgebied. Ze behoren daarom niet in natuurgebieden, laat staan Natura-2000 gebieden, te worden geïntroduceerd.

Dit laatste geldt tevens voor cultuurproducten zoals Konickpaarden en Schotse hooglandrunderen.

- Art. 1.1,2-n. Kruisingen zijn geen soorten en dienen afzonderlijk te worden genoemd.
- Art. 1.1,3-a. Aangetekend bij dit onderdeel van het artikel dient te worden dat in geval van Richtlijnen 338/97 en 1007/2009 de bepalingen betrekking hebben op het binnen de EU brengen van dieren, planten of producten daarvan. In de context van deze richtlijnen bestaat Nederland niet als afzonderlijke entiteit. Het begrip kan wel gebruikt worden in situaties dat Nederland, in het kader van risicovermindering op of bestrijding van (potentieel) invasieve exoten besluit tot bezits- en/of handelsverboden ter bescherming van de inheemse biodiversiteit. Tevens kan het van toepassing zijn op jachtproducten.
- Art. 1.1,3-d. Er bestaat op basis van de richtlijn geen enkele reden tot differentiële behandeling van plannen en projecten. En bij een plan of project is ook een bestuursorgaan een initiatiefnemer.
- Art. 1.1,3-i. Er kan hierbij worden verwezen naar:
European Commission, DG Environment. *Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites* Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC. November 2001
- Art. 1.4. Elke EG-maatregel m.b.t. het wetsvoorstel kent een paragraaf over inwerkingtreden. In de praktijk is dit niet de dag waarop de wijziging is vastgesteld, maar doorgaans een drietal dagen later. Als er geen sprake is van een singuliere ingangsdatum is sprake van een omschreven termijn waarbinnen de wijziging dient te worden ge-effectueerd. De Minister behoeft in deze zin geen speciale aanvullende bevoegdheden.

Hoofdstuk 2

- Art. 2.3. Het is uit oogpunt van rechtsbescherming, rechtszekerheid en het 'effect utile' van groot belang dat doelstellingen en maatregelen in en om Natura2000-gebieden gebaseerd zijn op kenbare en toetsbare uitgangspunten. Het SDF bevat de enige geautoriseerde gebiedsgegevens en fungeert daarom als nulmeting.
- Art. 2.3,1. Voor elk gebied dienen de gegevens van het SDF als nulmeting, waaraan

maatregelen kunnen worden ontleend en welke dienen om te beoordelen of de doelstelling van de richtlijnen op enig moment is gerealiseerd. Voor elementen die niet op het SDF staan zijn vanzelfsprekend geen maatregelen in de zin van de richtlijnen mogelijk.

- Art. 2.3,2. Dit is van wezenlijk belang omdat uitsluitend voor deze z.g. 'kwalificerende' elementen de verplichtingen van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn (o.m. de 'passende beoordeling') van kracht zijn
- Art. 2.3,3. Er bestaat een door de Commissie voorgeschreven procedure m.b.t. wijzigingen van grenzen en ecologische gegevens van gebieden. Centraal daarbij staat de accordatie door de Commissie. Lidstaten hebben niet de bevoegdheid zelfstandig wijzigingen door te voeren, omdat zij in dat geval geen uitvoering zouden hoeven te geven aan de verplichtingen van artikel 6, tweede en derde lid, van de Habitatrichtlijn.
- Art. 2.5,4 Natura2000 dient leidend te zijn, en bovengeschiedt aan de EHS
- Art. 2.6. Dit artikel dient onderdeel uit te maken van de algemene bepalingen omdat (zoals hieronder blijkt) er een wettelijke basis nodig is voor richtlijnmaatregelen die voorgeschreven worden binnen en buiten de Natura2000-gebieden.
- Art. 2.6,1-a. De PAS is slechts één van de mogelijke aspecten waarvoor een landelijk programma zou kunnen worden opgesteld
- Art. 2.6,1-b. Te denken valt hier aan landelijke beschermingsprogramma's voor b.v. weidevogels, moerasvogels, vleermuizen etc, d.m.v. maatregelen ter instandhouding en herstel van habitats en landschapselementen. De verplichtingen van de Vogel- en Habitatrichtlijn terzake zijn stringent en vereisen een wettelijk uitvoeringskader.
- Men dient zich hierbij te realiseren dat artikel 6, eerste lid, van de Habitatrichtlijn geen betrekking heeft op vogelsoorten en dat aan de algemene beschermingsverplichtingen van artikel 3 van de Vogelrichtlijn een wettelijke grondslag moet worden verbonden. D.m.v. programma's kan uitstekend worden voorzien in uitvoeringsmaatregelen zoals volgen uit de verplichtingen van artikel 5.1, tweede lid, van deze wet. Hetzelfde geldt m.b.t. de soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn.
- Art. 2.8. Hét fundament van het uitvoeringskader van de Habitatrichtlijn is gelegen in de gecombineerde werking van artikel 6, tweede lid, de artikelen 12 t/m 14,

alsmede artikel 18, met artikel 11, de permanente monitoring. Als hierin niet is voorzien d.m.v. sluitende wetgeving (jurisprudentie EHvJ) is het niet mogelijk de richtlijn uit te voeren. De toetsbaarheid - en dus de rechtszekerheid - van elke maatregel is dan niet gegarandeerd. Nederland heeft tot nu toe, ook niet in de Nbwet uitvoering gegeven aan een implementatie van artikel 11 van de Habitatrichtlijn. Ook het nieuwe wetsvoorstel blijft hierin in gebreke. Daarom de onderstaande aanvulling op het wetsontwerp. Omdat monitoring de grondslag vormt voor zowel gebiedsgerichte als op soorten gerichte maatregelen dient dit hoofdstuk daaraan vooraf te gaan.

§2.3. Openbare verslaglegging is noodzakelijk om inzichtelijk te maken waartoe welke maatregelen hebben geleid. Kenbaarheid en draagvlak.

Art. 2.12. Van alle verslaglegging is dit de meest noodzakelijke en belangrijkste rapportage. Het geeft alle betrokkenen bij de Natura2000-gebieden inzicht in de actuele toestand en of genomen maatregelen ergens toe hebben geleid. Zonder gebiedsrapporten met een heldere evaluatie, toegesneden op de richtlijnverplichtingen, zal er weinig draagvlak ontstaan.

Art. 2.13. Uitgangspunt van rapportage dienen onafhankelijke objectieve wetenschappelijk verantwoorde gegevens te zijn. Vandaar dat een duidelijke status voor het Nationaal Instituut Natuurgegevens noodzakelijk is.

Hoofdstuk 3

Art. 3.0. Landelijke doelstellingen hebben niets te maken met de gebiedsbescherming uit de richtlijnen. De richtlijnverplichtingen gaan uit van de ecologische toestand van de habitattypen en de habitats van soorten in de onderscheiden GCB's en SBZ's, zoals vastgelegd op het Standaardgegevensformulier. Daaruit volgen slechts verplichtingen per gebied.

Art. 3.1, 9. De richtlijn kent Minister niet de zelfstandige bevoegdheid toe de begrenzing van een GCB of SBZ te wijzigen. Daarnaast dient de jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie te worden nageleefd. In het arrest van zaak C-57/89 (Leybucht-arrest) stelt het Hof:
"dat de grenzen van een SBZ dan wel een SPA reeds bij aanmelding zijn vastgesteld en dat dat ook de rechtszekerheid biedt. De lidstaten hadden een zekere beoordelingsmarge toen zij overeenkomstig artikel 4 lid 1 van de richtlijn de meeste geschikte gebieden mochten kiezen; daarentegen kunnen zij niet over dezelfde beoordelingsmarge beschikken in het kader van artikel 4 lid 4, van de richtlijn, wanneer

zij de oppervlakte van dergelijke zones wijzigen of verkleinen, aangezien zij zelf in de desbetreffende verklaringen hebben erkend, dat in deze zones de meest geschikte leefomstandigheden voor de in bijlage I genoemde soorten aanwezig zijn. Indien dit anders zou zijn, konden de lidstaten zich eenzijdig onttrekken aan de verplichtingen die artikel 4 lid 4 hen oplegt met betrekking tot de speciale beschermingszones"

- Art. 3.2, 1. De maatregelen van artikel 6, eerste lid, zijn niet van toepassing op SBZ's ingevolge de Vogelrichtlijn en hebben tevens geen betrekking op een GCB.
- Art. 3.2, 4. Artikel 7 van de Habitatrichtlijn vervangt artikel 4, eerste en tweede lid, van de Vogelrichtlijn. Voor uitleg over het werkingskader van artikel 6, tweede lid, zie:
BEHEER VAN „NATURA 2000“-GEBIEDEN. De bepalingen van artikel 6 van de habitatrichtlijn (Richtlijn 92/43/EEG Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen, 2000 ISBN 92-828-9051-1
- Art. 3.3, 2-a. De algemene maatregelen zoals bedoeld in artikel 6, eerste lid van de Habitatrichtlijn zijn niet van toepassing op vogelsoorten, waarvoor onverkort de bepalingen van artikel 3, tweede lid, van de Vogelrichtlijn gelden (zie punt b. hieronder).
- Art. 3.3, 2-c. Het maaien van gras en onderhoud van b.v. (landschaps)elementen (i.c. maatregelen ingevolge art 6, eerste lid, zijn te kwalificeren als normale beheerswerkzaamheden die vanwege hun aard zonder toetsing moeten kunnen worden uitgevoerd. Het is evenwel denkbaar dat periodiek grootschalige werkzaamheden moeten worden uitgevoerd, b.v. om niet-gewenste natuurlijke ontwikkelingen tegen te gaan. De vaststelling daarvan als plan of project binnen het beheerplan verzekert een gelijktijdige toetsing aan artikel 6, derde lid, van de richtlijn.
Er dient nadrukkelijk op te worden gewezen dat "natuurontwikkeling", "omvormingsbeleid" en "ontgrondingen" niet als beheer kunnen worden aangemerkt, en als zodanig geen deel uit kunnen maken van een beheerplan. Ze moeten worden aangemerkt als plan of project buiten het kader van het beheerplan
- Art. 3.3, 3. Ook gemeentes, waterschappen en Staatsbosbeheer zullen zich moeten schikken.
- Art. 3.3, ex 6. Uit oogpunt van rechtsbescherming en rechtszekerheid is niemand erbij gebaat dat b.v. BIP's in samenhang met de WILG, buiten elke vorm van bestuursrechtelijke c.q. inhoudelijke toetsing het beheerplan gaan vervangen en gebruikt gaan worden om "natuurontwikkeling" te sanctioneren. Een

beheerplan is ruimschoots voldoende om de visie van de richtlijn, n.l. behoud van biodiversiteit, te garanderen. Dit lid dient te worden geschrapt. Voor alle plannen, projecten, visies etc. binnen en buiten Natura2000-gebieden moet gewoon een passende beoordeling worden gemaakt.

- Art. 3.4, 1.& 2. Lid 1 oud is gesplitst. De noodzaak van maatregelen moet blijken uit de toestand in het gebied d.m.v. monitoringsgegevens. Het is aan het bevoegd gezag de oorzakelijkheid van activiteiten en de toestand in het gebied aan te tonen.
- Art. 3.4, ex3. Dit lid dient te worden geschrapt. Ten eerste omdat een provinciale verordening niet appellabel is, maar alleen civielrechtelijk te bestrijden. Ten tweede omdat de richtlijn (inclusief jurisprudentie) geen categorieën of limitatieve opsommingen toestaat bij de uitvoering van artikel 6, tweede lid
- Art. 3.8, 1. Zie hiervoor: Beheer van Natura2000-gebieden
- Art. 3.8, 4. GS is verantwoordelijk voor de gebieden en moet dus de regie behouden. Geen afzonderlijk geknutsel door gemeenten en andere bestuursorganen
- Art. 3.8, ex 4. Dit lid dient te worden geschrapt. De "verklaring van geen bedenkingen" wordt niet expliciet gelijkgesteld met de verplichtingen van artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn. De richtlijn kent voor dit artikel geen uitzonderingsgronden.
- Art. 3.8, ex 5. Evenals het vorige kan dit lid worden geschrapt. Voor elk wettelijk besluit, omvattende één of meerdere onderdelen die zijn aan te merken als plan of project in de zin van de richtlijn, is artikel 6, derde lid, van toepassing. Het zou de transparantie en vereenvoudiging van andere wetgeving zeer ten goede komen als de verplichting van artikel 6, derde lid, uitsluitend in de wet biodiversiteit zou staan; alle uitzonderingen kunnen dan komen te vervallen. En de regie blijft in één hand, n.l. GS.
- Art. 3.9, ex 1. Of een nieuwe passende beoordeling geen inzicht kan geven over significante projecten weet men slechts na uitvoering van de nieuwe passende beoordeling. Waar is het Kokkelvisserij-arrest gebleven? Maak gewoon een passende beoordeling voor de niet door de oorspronkelijke gedekte aspecten!
- Art. 3.9, 3. Vooraleerst aanvang te maken met een project dient toestemming van de Commissie te worden verkregen, middels aantoning van het effect (geslaagd zijn) van de compenserende maatregelen. Zie ook lid 4.
- Art 3.9, 5. Eerst maar eens zien hoe de compenserende natuurontwikkeling uitpakt en

vervolgens de voorgeschreven procedures volgen.

- ex 2.10, 1-a Afgedekt door art 3.8, lid 2, letter c.
- ex 2.10, 1-b De slager keurt zijn eigen vlees; niet goed te praten.
- ex 2.10, 2 Maak gewoon een passende beoordeling.
- Ex 2.10, 3. Maak gewoon een passende beoordeling; geen generieke uitsluitingen mogelijk onder de richtlijn.
- Ex 2.10, 4. Maak gewoon een passende beoordeling.
- Ex 2.10, 5. De wijze waarop kan worden vastgesteld of plannen en projecten mogelijk significante gevolgen hebben, is door het plan of project te evalueren uitgaande van de in het betreffende gebied te beschermen elementen. Dit lid is gewijzigde vorm ondergebracht in art. 2.8, derde lid.

Hoofdstuk 4

- Hfdstk 4. Heren wetgeving-juristen en beleidsmakers, doe uw best en zet het EHS-beleid om in wetgeving, zodat er een einde kan komen aan het gezwalk met duizenden hectares (cultuurgrond) en tientallen verzonnen doelstellingen. En het gaat niet om niks, de EHS omvat meer dan 20% van het grondoppervlak van Nederland. Breng de rechtsbescherming en rechtszekerheid op een niveau dat toepasselijk is voor een rechtsstaat.
Artikel 4.1 kan wellicht als uitgangspunt voor dit hoofdstuk dienen. Van belang is dat stapeling van regime's wordt voorkomen. Natura2000-gebieden kunnen onderdeel zijn van de EHS of van een Nationaal Park, maar in de Natura2000-gebieden geldt het primaat van Europese wet- en regelgeving ter realisering van het effect utile van de richtlijnen; de rest is ondergeschikt.
- Art. 4.1. In dit artikel ontbreekt een beschrijving van de relatie tussen het nationale en het provinciale natuurbeleidsplan. Toevoegen.
- Ex art. 8.4. Kan vervallen, nationaal natuurbeleidsplan = structuurvisie

HOOFDSTUK 5

- Art. 5.1. Dit zou onderdeel kunnen uitmaken van het provinciale natuurbeleidsplan.
- Art. 5.3, 6. gewijzigd naar art 5.2, lid 5.
- Art. 5.4, 1. Er worden zeer veel vogels door particulieren gehouden. De richtlijnen

verzetten zich hier niet tegen, indien de dieren niet aan de natuur zijn onttrokken. Met name de kwaliteit en capaciteit van vogelhouders wordt onderschat, waar deze een belangrijke bijdrage zouden kunnen leveren aan de instandhouding van bedreigde soorten.

Art. 5.4, ex 6. Overbodig lid.

Art 5.4, ex 7. ONBESTAANBAAR, gewoon de richtlijnvoorschriften uitvoeren.

Art. 5.4, ex 8. Overbodig lid.

Art. 5.6. Het is naar onze mening zinvol deze richtlijnverplichtingen onder te brengen bij de provincies en onder verantwoordelijkheid van GS maatregelen op te nemen in het provinciaal natuurbeleidsplan.

Art. 5.7, 7. Er worden zeer veel vogels en in mindere mate andere diersoorten door particulieren gehouden. De richtlijnen verzetten zich hier niet tegen, indien de dieren niet aan de natuur zijn onttrokken.

Art. 5.8, ex 2. Vrijstelling is een vorm die te ver gaat voor de richtlijn, ontheffing is voldoende dekkend.

Art. 5.8, ex 4 Overbodig lid, zie onder art. 5.8, ex 2.

Art 5.8, ex 5. ONBESTAANBAAR, gewoon de richtlijnvoorschriften uitvoeren.

Art. 5.8, ex 6. Overbodig lid.

Art. 5.13. Het is noodzakelijk dat er een wettelijke basis komt om b.v. het plukken van paddestoelen te verbieden c.q. strafbaar te stellen.

Art. 5.14, 4. dan kan er nog steeds, met toezicht, onkruid in de wegberm worden gezaaid.

Art. 5.14, 5, 6. De Minister en GS kunnen maar beter helemaal geen exotische dier- of plantensoorten uit gaan zetten.

Art. 5.15, 3. Kan vervallen, is afgedekt door uitzetverbod, artikel 5.14, tweede lid.

Art. 5.17-c. Met name van belang zijn hierbij de z.g. uitvoeringsverordening en

opschortingsverordening die afgeleid zijn van de bepalingen van verordening EG nr. 338/97.

Hoofdstuk 6

Niet geanalyseerd. Een aantal artikelen is verplaatst naar andere hoofdstukken.

Hoofdstuk 7

Art. 7.5, d. Kan vervallen. Ook als wordt gekapt voor aanleg van een weg o.i.d. gewoon compenseren met herplant

Ex 4.5. Strijdig met HR art. 12-16. Niemand, ook SBB niet, mag zich kunnen onttrekken aan richtlijnverplichtingen: Vogelrichtlijn artikel 3!!.